

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ & Β΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: depek_spoudon@minedu.gov.gr
depek_merimna@minedu.gov.gr

Πληροφορίες: Ι. Καπουτσής
Ο. Μαραγκού
Τηλέφωνο: 210 344 22 29
210 344 22 12
Fax: 210 344 23 65

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

Μαρούσι, 31-03-2017
Αριθ. Πρωτ.: Φ4/56637/Δ4

ΠΡΟΣ:

- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων (μέσω των Περιφερειακών Δ.Ε.)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ. Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων, Θεσσαλονίκης 151, 176 10, Καλλιθέα

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Αν. Τσόχα 36, 115 21 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο αξιολόγησης των μαθημάτων όλων των τάξεων Ημερησίων και Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων για το σχολικό έτος 2016-2017

Σας αποστέλλουμε οδηγίες για τον τρόπο αξιολόγησης των μαθημάτων όλων των τάξεων Ημερησίων και Εσπερινών ΕΠΑΛ για το σχολικό έτος 2016-2017, λαμβάνοντας υπόψη την σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πράξη 52/22.12.2016 του Δ.Σ.).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κατάταξη Μαθημάτων σε Κατηγορίες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου

A₁. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

II. Μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Ιουνίου

A. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A₂. 1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Α΄ & Β΄ ΕΠΑ.Λ.)

2. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (Γ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)

3. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (Γ΄ ΗΜΕΡ. & Δ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)

4. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Γ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)

5. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Γ΄ ΗΜΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)

A₃. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: ΑΛΓΕΒΡΑ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

A₄. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ – ΦΥΣΙΚΗ, ΧΗΜΕΙΑ, ΒΙΟΛΟΓΙΑ

A₅. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)

A₆. ΙΣΤΟΡΙΑ

A₇. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

A₈. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΟΜΕΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ)

A₉. ΓΑΛΛΙΚΑ-ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ (ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ)

A₁₀. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ Η/Υ

A₁₁. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

B. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

I. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Ιουνίου

B₁. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

B₂. ΖΩΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Ζ.Δ.Δ.)

B₃. ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

<u>ΕΡΓΑΣΙΑΣ</u>
<u>Γ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ</u>
<u>I. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου</u>
<u>Γ₁. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ</u>
<u>II. Μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου</u>
<u>Γ₂. ΑΡΧΕΣ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ</u>
<u>Γ₃. ΑΡΧΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ</u>
<u>Γ₄. ΑΡΧΕΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ</u>
<u>Γ₅. ΓΕΩΠΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</u>
<u>Γ₆. ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ</u>
<u>Γ₇. ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ</u>
<u>Γ₈. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ</u>
<u>Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ</u>
<u>I. Θεωρητικά Μαθήματα</u>
<u>II. Εργαστηριακά μαθήματα και Εργαστηριακό Μέρος Μικτών μαθημάτων</u>
<u>III. Μαθήματα τομέων και ειδικοτήτων στα οποία προβλέπονται ειδικότερες οδηγίες αξιολόγησης</u>
<u>Δ0. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΦΥΡΑΣ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟΥ</u>
<u>Δ1. ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΑ – ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΜΙΚΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</u>
<u>Δ1.1 ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ</u>
<u>Δ1.2 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ</u>
<u>Δ1.3 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ (σχεδιαστικό μέρος)</u>
<u>Δ1.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ</u>
<u>Δ1.5 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ</u>
<u>Δ1.6 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ - ΧΡΩΜΑ</u>
<u>Δ1.7 ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ</u>
<u>Δ1.8 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ (σχεδιαστικό μέρος)</u>
<u>Δ2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ ΜΙΚΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ</u>
<u>Δ2.1 ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ</u>
<u>Δ2.2 ΣΧΕΔΙΟ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ I</u>
<u>Δ2.3 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ II</u>

<u>Δ2.4 ΣΧΕΔΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕ Η/Υ</u>
<u>Δ2.5 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΕ Η/Υ</u>
<u>Δ2.6 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ (εργαστηριακό μέρος)</u>
<u>Δ2.7 ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ</u>
<u>Δ2.8 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ</u>
<u>Δ2.9 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ-ΝΑΥΠΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ</u>
<u>Δ2.10 ΣΧΕΔΙΟ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>
<u>Δ2.11 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΨΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ</u>
<u>ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ</u>
<u>ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u>
<u>ΦΥΛΑΞΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ</u>
<u>ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΔΟΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ</u>
<u>Εξαγωγή του βαθμού προαγωγής</u>
<u>Εξαγωγή του βαθμού απολυτηρίου</u>
<u>ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΥ ΕΠΑ.Λ. – ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΑ.Λ.</u>
<u>ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</u>
<u>ΠΡΟΑΓΩΓΗ, ΑΠΟΛΥΣΗ, ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ, ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ</u>
<u>Α. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΠΑ.Λ.</u>
<u>1. Προαγωγή και Παραπομπή μαθητών-μαθητριών Α΄ και Β΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ.</u>
<u>2. Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ.</u>
<u>2.1 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017</u>
<u>2.2 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017</u>
<u>2.3 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2017-2018</u>
<u>2.4 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ και Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016</u>
<u>2.5 Εξεταστέα Ύλη – Προφορικές Εξετάσεις – Κλάδοι των Ενοτήτων 2.1, 2.2, 2.3, 2.4</u>
<u>2.6 Μαθητές Παρελθόντων Ετών</u>
<u>2.7 Εξεταστέα Ύλη – Προφορικές Εξετάσεις – Κλάδοι για τους Μαθητές Παρελθόντων Ετών</u>

Β. ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΕΠΑ.Λ.

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ «ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ ΔΙΔΑΧΘΕΝΤΩΝ»
ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Κατάταξη μαθημάτων σε κατηγορίες

1. Τα μαθήματα της Α΄ τάξης διακρίνονται σε:
  - α) Γενικής Παιδείας
  - β) Προσανατολισμού
  - γ) Επιλογής
2. Τα μαθήματα της Β΄ τάξης διακρίνονται σε:
  - α) Γενικής Παιδείας
  - β) Τομέα
3. Τα μαθήματα της Γ΄ τάξης διακρίνονται σε:
  - α) Γενικής Παιδείας
  - β) Ειδικότητας
4. Τα μαθήματα Γενικής Παιδείας που χωρίζονται σε κλάδους είναι τα ακόλουθα:
  - α) Μαθηματικά
  - β) Φυσικές Επιστήμες
5. Τα μαθήματα Τομέα και Ειδικότητας διακρίνονται σε:
  - α) Θεωρητικά
  - β) Εργαστηριακά
  - γ) Σχεδιαστικά
  - δ) Μικτά
6. Τα μαθήματα στα οποία **δεν προβλέπεται** τελική εξέταση στις εξετάσεις περιόδου Μαΐου –Ιουνίου είναι τα ακόλουθα:
  - α) Φυσική Αγωγή
  - β) Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία
  - γ) Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός - Ασφάλεια και Υγεία στο χώρο εργασίας
  - δ) Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων
  - ε) Αγωγή Υγείας
  - στ) Στοιχεία ελέγχου γέφυρας μηχανοστασίου
7. Τα μαθήματα στα οποία **προβλέπεται** τελική εξέταση στις εξετάσεις περιόδου Μαΐου – Ιουνίου είναι όλα τα υπόλοιπα μαθήματα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

Γενικές οδηγίες

1. Όλα τα μαθήματα εξετάζονται και βαθμολογούνται χωριστά ανά τετράμηνο.
2. Κάθε κλάδος μαθήματος Γενικής Παιδείας εξετάζεται και βαθμολογείται χωριστά ανά τετράμηνο.
3. Τα μαθήματα που αποτελούνται από ξεχωριστό θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και τα μικτά μαθήματα (Θεωρητικό και Εργαστηριακό μέρος ή Θεωρητικό και Σχεδιαστικό μέρος ή Σχεδιαστικό και Εργαστηριακό μέρος) εξετάζονται και βαθμολογούνται χωριστά για κάθε μέρος τους και καταχωρίζεται ξεχωριστός βαθμός στο ΑΔΜ και αποτυπώνεται και στον έλεγχο επίδοσης. Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος (Μ.Ο.) των δύο μερών και καταχωρίζεται ένας βαθμός ως τελική βαθμολογία του μαθήματος. Το μάθημα σε κάθε περίπτωση θεωρείται ενιαίο.
4. Για τα μαθήματα που χαρακτηρίζονται ως σχεδιαστικά ή εργαστηριακά και για το εργαστηριακό μέρος των μικτών μαθημάτων δεν προβλέπεται υποχρεωτική γραπτή δοκιμασία τετραμήνου.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

1. Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας των μαθημάτων, η πρόοδος των μαθητών/μαθητριών ελέγχεται με προφορική ή πρακτική εξέταση, η οποία διενεργείται με την υποβολή ερωτήσεων ή την εκτέλεση έργου στην ύλη του μαθήματος της ημέρας. Οι προφορικά ή πρακτικά εξεταζόμενοι/ες μαθητές/μαθήτριες βαθμολογούνται για κάθε τέτοια εξέταση και η επίδοση συνεκτιμάται στον βαθμό τετραμήνου. Ειδικότερες προδιαγραφές για τις ενδιάμεσες προφορικές ή πρακτικές εξετάσεις μπορούν να δίδονται κατά μάθημα, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
2. Για τον έλεγχο της κατά μάθημα επίδοσης και επιμέλειας των μαθητών/μαθητριών κατά τη διάρκεια των τετραμήνων, εκτός της ενδιάμεσης προφορικής και πρακτικής εξέτασης, διενεργούνται και ενδιάμεσες γραπτές εξετάσεις, τα αποτελέσματα των οποίων αξιοποιούνται για την πληρέστερη και αντικειμενικότερη αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή/της μαθήτριας και για τη διαρκή ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι ενδιάμεσες γραπτές εξετάσεις περιλαμβάνουν τις εξής κατηγορίες:
  - α) Γραπτές δοκιμασίες σύντομης διάρκειας, που αποτελούν εναλλακτικό τρόπο εξέτασης των μαθητών/μαθητριών στο μάθημα της ημέρας και πραγματοποιούνται χωρίς προειδοποίηση αυτών στην ύλη του μαθήματος της ημέρας. Τα θέματα που δίνονται στους μαθητές/μαθήτριες θα πρέπει να είναι κατάλληλης έκτασης, μορφής και περιεχομένου, ώστε να μπορούν να απαντηθούν στον προβλεπόμενο χρόνο. Τα θέματα των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας μπορεί να βασίζονται στα σχετικά παραδείγματα που έχουν διδαχτεί και τις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.). Ο αριθμός των γραπτών δοκιμασιών σύντομης διάρκειας εντός κάθε τετραμήνου εναπόκειται στην κρίση του/της εκπαιδευτικού.

β) Ειδικά για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στις τελικές εξετάσεις κατά τη διάρκεια του Α΄ τετραμήνου πραγματοποιείται υποχρεωτικά μία (1) ωριαία γραπτή δοκιμασία, η οποία καλύπτει περιορισμένης έκτασης ενότητα και διεξάγεται ύστερα από βραχεία διάρκεια προειδοποίηση των μαθητών/μαθητριών. Για τα μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στις τελικές εξετάσεις, κατά τη διάρκεια του Α΄ τετραμήνου δύναται να πραγματοποιείται η μία (1) ωριαία γραπτή δοκιμασία, κατά την κρίση του διδάσκοντος. Δεν πρέπει να διεξάγονται περισσότερες από μια (1) ωριαίες γραπτές δοκιμασίες κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος για το ίδιο τμήμα. Ειδικά για το μάθημα «**Νέα Ελληνικά**», για τα μαθήματα Επιλογής της Α΄ τάξης «**Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου**» και «**Βασικές Αρχές Σύνθεσης**», καθώς και για τα σχεδιαστικά μαθήματα των τομέων και των ειδικοτήτων, η διάρκεια της γραπτής δοκιμασίας ορίζεται ως δίωρη.

Ως προς τη μορφή, οι εν λόγω γραπτές δοκιμασίες μπορεί να συνδυάζουν ταυτόχρονα διαφορετικού τύπου ερωτήσεις (ανάπτυξης, σύντομης απάντησης, κλειστές ή αντικειμενικού τύπου, πολλαπλών επιλογών κ.λπ.) και διαφορετικού επιπέδου δυσκολίας, με τις οποίες ελέγχεται κατά κύριο λόγο η αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης και γενικότερα η πρόοδος των μαθητών/μαθητριών.

Σε περίπτωση που υφίσταται αντικειμενικό πρόβλημα, οι εν λόγω υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες που αφορούν μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στις τελικές εξετάσεις, δύναται να πραγματοποιηθούν στο Β΄ τετράμηνο.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1. Για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή/της μαθήτριας κατά τετράμηνο ο/η εκπαιδευτικός συνεκτιμά:
  - α)** τη συμμετοχή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία,
  - β)** την επιμέλεια και το ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο μάθημα,
  - γ)** τις εργασίες που εκπονούνται στο σπίτι ή στο σχολείο,
  - δ)** την επίδοση στις ενδιάμεσες γραπτές, πρακτικές και προφορικές δοκιμασίες,
  - ε)** τις δημιουργικές εργασίες των μαθητών/μαθητριών, εφόσον έχουν ανατεθεί,
  - στ)** τον φάκελο εκπαιδευτικών επιδόσεων και δραστηριοτήτων κάθε μαθητή/ μαθήτριας, όπου αυτός τηρείται.

Στην περίπτωση που λείπουν στοιχεία από τα παραπάνω αναφερθέντα, ο βαθμός του τετραμήνου διαμορφώνεται από τη συνεκτίμηση των υπαρχόντων στοιχείων.

Μαθητής/μαθήτρια που δεν παραδίδει (υποχρεωτική) ατομική εργασία που του/της έχει ανατεθεί βαθμολογείται στην εργασία αυτή με τον κατώτερο βαθμό «κακώς» μηδέν (0).

2. Τα θέματα για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου, εξάγονται από την ύλη που ορίζεται ως εξεταστέα για κάθε μάθημα κατά το έτος που γίνονται οι εξετάσεις. Οι ερωτήσεις είναι ανάλογες με εκείνες που έχουν διδαχθεί και σύμφωνες με τις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, διατρέχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση της

εξεταστέας ύλης, ελέγχουν ευρύ φάσμα διδακτικών στόχων και είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές/μαθήτριες απαντούν υποχρεωτικά σε όλα τα θέματα.

3. Για κάθε θέμα καθορίζεται συγκεκριμένη βαθμολογία.

Κάθε θέμα δύναται να έχει περισσότερα του ενός ερωτήματα.

Κάθε ερώτημα δύναται να αναλύεται σε περισσότερα υποερωτήματα.

Σε περίπτωση κατά την οποία ένα θέμα αναλύεται σε ερωτήματα και υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται για αυτό κατανέμεται στις επιμέρους ερωτήσεις. Κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται ο βαθμός για κάθε μία από αυτές.

4. Για την αξιολόγηση των εργαστηριακών μαθημάτων και του εργαστηριακού μέρους των μικτών μαθημάτων λαμβάνονται ιδιαίτερως υπόψη τα εξής:

α) Ο βαθμός εφαρμογής στην πράξη των θεωρητικών γνώσεων του μαθήματος με τη χρήση μεθόδων της σύγχρονης τεχνολογίας.

β) Ο βαθμός στον οποίο ο μαθητής/η μαθήτρια έχει εφαρμόσει κανονισμούς υγιεινής και ασφάλειας κατά την εκτέλεση της εργασίας του/της.

γ) Ο βαθμός στον οποίο χρησιμοποίησε κατάλληλα εργαλεία, όργανα, μηχανήματα και υλικά.

δ) Η ποιότητα του τελικού αποτελέσματος της εργασίας κάθε μαθητή/ μαθήτριας.

ε) Η αξιολόγηση της άσκησης στο εργαστήριο γίνεται συμπληρωματικά με τη μέθοδο της συστηματικής και αντικειμενικής παρατήρησης του μαθητή/της μαθήτριας από τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες και της καταγραφής και διατήρησης των αποτελεσμάτων της παρατήρησης σε πίνακα/φόρμα εργαστηριακής προόδου.

5. Δεν κατατίθεται βαθμολογία για μάθημα ή κλάδο μαθήματος, εάν αποδεδειγμένα και δικαιολογημένα οι διδάσκοντες/ διδάσκουσες δεν διαθέτουν επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/μαθητριών.

6. Δεν κατατίθεται βαθμολογία για τα μαθήματα των Θρησκευτικών και της Φυσικής Αγωγής για όσους μαθητές και μαθήτριες έχουν νομίμως απαλλαγεί από την παρακολούθησή τους οπότε και δεν υπολογίζονται στην εξαγωγή του Γ.Μ.Ο..

7. Με τη λήξη του Α΄ και του Β΄ τετραμήνου, κάθε εκπαιδευτικός καταθέτει στον Διευθυντή/στη Διευθύντρια του Σχολείου ή στους εκπαιδευτικούς που έχει ορίσει ο σύλλογος διδασκόντων, ονομαστική κατάσταση για κάθε τάξη ή τμήμα χωριστά με τους βαθμούς επίδοσης των μαθητών/μαθητριών. Εάν από την ονομαστική κατάσταση της προφορικής βαθμολογίας λείπει βαθμός μαθητή/μαθήτριας, ο διδάσκων/η διδάσκουσα δικαιολογεί την έλλειψη του βαθμού με ενυπόγραφη σημείωση πάνω στην κατάσταση.

8. Με ευθύνη του Διευθυντή/της Διευθύντριας του σχολείου και των υπευθύνων που έχει ορίσει ο σύλλογος διδασκόντων, η προφορική βαθμολογία των μαθητών/μαθητριών καταχωρίζεται στο ηλεκτρονικό σύστημα μετά από έλεγχο και αντιπαραβολή στο Ατομικό Δελτίο (Α.Δ.) των μαθητών /μαθητριών, όπως προβλέπεται από τις εκάστοτε διατάξεις. Για το Β΄ τετράμηνο η καταχώριση γίνεται πριν από την έναρξη των τελικών γραπτών εξετάσεων. Μετά την καταχώριση δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί λάθος, αυτό διορθώνεται από τον Διευθυντή πριν από την έκδοση των αποτελεσμάτων.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ι. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου

Α₁. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Για το μάθημα «Φυσική Αγωγή» η βαθμολογική κλίμακα που προτείνεται ακολούθως έχει σημασία, διότι ο μαθητής/μαθήτρια δεν επιδεικνύει μόνο μια ικανότητα σε ένα εύρος αθλητικών και κινητικών δεξιοτήτων, αλλά και ενδιαφέρον, αθλητικό ήθος, συμμετοχή κ.λπ. Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος, το οποίο αποβλέπει και σε άλλους παράπλευρους στόχους (όπως ψυχοπαιδαγωγικούς, βιωματικούς, κοινωνικούς κ.ά.), και άλλα στοιχεία πριμοδοτούνται αρκετά, τόσο για να βοηθήσουν τους μαθητές/μαθήτριες που εξαιτίας κληρονομικών ή άλλων λόγων (π.χ.: παχυσαρκία, έλλειψη σωματικών ικανοτήτων κ.ά.) δεν μπορούν να έχουν επιδόσεις όσο και για να δημιουργήσουν κίνητρα για συμμετοχή στο μάθημα. Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να αποκτήσουν επίσης αθλητική κουλτούρα και να αναπτύξουν αθλητικές-κινητικές δεξιότητες χρήσιμες για τη μετέπειτα ζωή τους, που μπορούν να συμβάλλουν στη δια βίου άσκηση για υγεία και ποιότητα ζωής.

Η βαθμολογία θα διαμορφώνεται κατά 50% από τα τρία εξεταστέα αντικείμενα του αθλήματος ή της κινητικής δραστηριότητας που επέλεξαν οι μαθητές/μαθήτριες και κατά 50% από τα λοιπά στοιχεία (παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον, συμμετοχή κ.ά.). Συμπερασματικά, τα κριτήρια που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας του μαθήματος της Φ.Α. για το ΕΠΑ.Λ. είναι:

1. Άθλημα ή Κινητική Δραστηριότητα Επιλογής :	50% με άριστα 10 βαθμοί
2. Παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον:	50% με άριστα 10 βαθμοί
Σύνολο:	100% με άριστα 20 βαθμοί

Για τους κατ' ιδίαν διδαχθέντες μαθητές και μαθήτριες, η βαθμολογία θα διαμορφώνεται μόνο από τα εξεταστέα αντικείμενα του αθλήματος ή της κινητικής δραστηριότητας επιλογής.

II. Μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου

A. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- A₂.**
1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Α΄ & Β΄ ΕΠΑ.Λ.)
  2. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (Γ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)
  3. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (Γ΄ ΗΜΕΡ. & Δ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)
  4. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Γ΄ ΕΣΠΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)
  5. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Γ΄ ΗΜΕΡ. ΕΠΑ.Λ.)

1. Από το σχ. έτος 2016-17 για την Α΄ και Β΄ τάξη Ημερησίων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. η εξέταση στο μάθημα Γενικής Παιδείας «**Νέα Ελληνικά**» θα πραγματοποιηθεί με τον εξής τρόπο:

Για την εξέταση στο μάθημα «**Νέα Ελληνικά**», η οποία διαρκεί τρεις (3) ώρες, δίνονται στους μαθητές/τριες δύο (2) κείμενα τα οποία ανταποκρίνονται στην αντιληπτική ικανότητά τους, σχετίζονται με θεματικό κύκλο οικείο από τη σχολική διδασκαλία και είναι δυνατόν να συνοδεύονται από εικόνες και άλλο οπτικοακουστικό υλικό. Το ένα κείμενο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας, ενώ το άλλο, ποιητικό ή πεζό, στο γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας. Τα δύο κείμενα συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να απαντήσουν σε τρεις (3) δραστηριότητες που συνοδεύουν κάθε κείμενο, από τις οποίες:

- α) δύο (2) αφορούν την κατανόηση και την προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου και βαθμολογούνται η καθεμιά με 15 μονάδες
- β) μία (1) αφορά την παραγωγή γραπτού λόγου και βαθμολογείται με 20 μονάδες.

Συνολικά, οι δραστηριότητες κατανόησης και προσέγγισης της γλώσσας των δύο κειμένων βαθμολογούνται με 60 (4X15) μονάδες και οι δραστηριότητες παραγωγής λόγου με 40 (2X20) μονάδες.

Ειδικότερα:

Στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας ζητούνται:

- α) μια δραστηριότητα που αφορά την ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου σε συνδυασμό με το επικοινωνιακό πλαίσιο του, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών να εντοπίζουν, να παρουσιάζουν και να κρίνουν τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, τις βασικές ιδέες και τα επιχειρήματα του συγγραφέα, το πρόβλημα που θέτει, τις θέσεις που υποστηρίζει και να συσχετίζουν το βασικό μήνυμα του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας και τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε είτε να αποδίδουν περιληπτικά το κείμενο λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο κ.λπ.
- β) μια δραστηριότητα που αφορά την προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών σε ένα από τα ακόλουθα: είτε να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου, είτε να εντοπίζουν

τις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις που βοηθούν στη συνοχή του κειμένου, είτε να αποδίδουν με πλαγιότιτλους ή με τη μορφή διαγράμματος τη νοηματική αλληλουχία του κειμένου (συνεκτικότητα), είτε να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις ή μέρη ή και ολόκληρο το κείμενο, αλλάζοντας την ορθογραφία, τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα, αντώνυμα), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας και να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα είτε να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο κ.λπ.

- γ) μία δραστηριότητα παραγωγής λόγου, με την οποία ζητείται από τους μαθητές/τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις, παίρνοντας αφορμή από το αρχικό κείμενο. Η έκταση της ανάπτυξης αυτής καθορίζεται κατά προσέγγιση, χωρίς να υπερβαίνει τις 250-300 λέξεις.

Στο γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας ζητούνται:

- α) μια δραστηριότητα που αφορά την ανάγνωση - κατανόηση του κειμένου, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών σε ένα από τα ακόλουθα: είτε να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρος, χρόνος, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, τα γεγονότα/αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, τα βασικά θέματα, ιδέες, που απασχολούν τον/την λογοτέχνη και τη στάση που υιοθετεί απέναντι σε αυτά/αυτές, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου είτε να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου είτε να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο κ.λπ.
- β) μια δραστηριότητα που αφορά την προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με την οποία ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών σε ένα από τα ακόλουθα: είτε να διακρίνουν «τι» λέει το κείμενο από το «πώς» το λέει το κείμενο και να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής είτε να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, τα ρηματικά πρόσωπα κ.ά.) είτε να εντοπίζουν εκφραστικά μέσα – τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους στο κείμενο.
- γ) μια δραστηριότητα ερμηνείας και παραγωγής λόγου.
Προτείνεται ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης και ένα θέμα δημιουργικής γραφής και κάθε μαθητής/μαθήτρια επιλέγει ένα από τα δύο. Στην πρώτη περίπτωση (θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης), ζητείται από τους μαθητές/τριες να αξιολογήσουν ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο, να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα κ.λπ. Στη δεύτερη περίπτωση (θέμα δημιουργικής γραφής), ζητείται είτε μετασχηματισμός του αρχικού κειμένου (είτε να αναδιηγηθούν τμήμα της ιστορίας από την οπτική γωνία συγκεκριμένου ήρωα με μορφή ημερολογίου, επιστολής κ.τ.λ., είτε να τροποποιήσουν αρχικό κείμενο με την αλλαγή οπτικής γωνίας στην αφήγηση ή του τέλους στην ιστορία, με τη δημιουργία διαλόγων, την εισαγωγή στοιχείων περιγραφής ή οπτικών, ακουστικών και άλλων εικόνων, με την απόδοση ενός παραδοσιακού ποιήματος σ' ελεύθερο στίχο κ.ά.) είτε σύνταξη

νέου κειμένου στο οποίο οι μαθητές και μαθήτριες εκφράζουν σκέψεις και συναισθήματα, αξιοποιώντας τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους το οποίο καλούνται να γράψουν. Η έκταση του μαθητικού κειμένου μπορεί να κυμαίνεται από 100 έως 150 λέξεις.

2. Το σχ. έτος 2016-17 για τη Γ΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. η εξέταση στο μάθημα Γενικής Παιδείας «**Νέα Ελληνική Γλώσσα**» θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα στο Π.Δ. 56/2016 (Α΄ 91), δηλαδή ως ακολούθως:

Δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα κείμενο περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχει νοηματική πληρότητα. Το κείμενο σχετίζεται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι μαθητές εξετάζονται στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα υπό τα στοιχεία α, β, γ, δ. Συγκεκριμένα καλούνται:

- α)** να δώσουν σύντομη περίληψη του δοθέντος κειμένου, η έκταση της οποίας καθορίζεται ανάλογα με την έκταση και το νόημα του κειμένου·
- β)** να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:
  - i)** την κατανόηση του κειμένου (θέσεις, προβληματισμοί, επιδιώξεις, επιχειρήματα και οπτική γωνία του συντάκτη, εντοπισμός της κεντρικής ιδέας του κειμένου, προσδιορισμός του αποδέκτη του κειμένου κ.λπ.)·
  - ii)** την οργάνωση του λόγου (δομή του κειμένου, πλαγιότιτλοι παραγράφων, λέξεις συνοχής, τρόποι ανάπτυξης παραγράφων κ.λπ.).
- γ)** να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:
  - i)** σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες, αντώνυμα, σχηματισμός προτάσεων ή περιόδων λόγου με συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις, κ.λπ.)·
  - ii)** στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, χρήση στίξης, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας -δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση, στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, χαρακτηριστικά κειμενικού είδους κ.λπ.)·
- δ)** να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο και το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο που τους δόθηκε), στο πλαίσιο του οποίου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 350 έως 450 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι (20) μονάδες, το δεύτερο (β) και το τρίτο (γ) με δεκαπέντε (15) μονάδες το καθένα και το τέταρτο (δ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του «β» και του «γ» θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

Το σχ. έτος 2016-17 για τη **Γ΄ τάξη Ημερησίου ΕΠΑ.Λ.** και για τη **Δ΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** η εξέταση στο μάθημα Γενικής Παιδείας «**Ελληνική Γλώσσα**» με κλάδους «**Νέα Ελληνική Γλώσσα**» και «**Νέα Ελληνική Λογοτεχνία**» θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα στο Π.Δ. 56/2016 (Α΄ 91), δηλαδή ως ακολούθως:

3. Για την εξέταση στο μάθημα «**Νέα Ελληνική Γλώσσα**» της **Γ΄ τάξης Ημερησίου** και της **Δ΄ τάξης Εσπερινού Επαγγελματικού Λυκείου** δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα κειμένου (δοκιμιακού, λογοτεχνικού, άρθρου κτλ.) μιας έως δύο σελίδων από βιβλίο, εφημερίδα ή περιοδικό (ή κατασκευασμένο για το σκοπό της αξιολόγησης) που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχει νοηματική πληρότητα. Το κείμενο αυτό ανταποκρίνεται στην αντιληπτική ικανότητα των μαθητών και σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με θεματικούς κύκλους οικείους στους μαθητές από τη σχολική διδασκαλία. Οι μαθητές εξετάζονται σε τρία θέματα, στα οποία καλούνται:

- α)** Να δώσουν μια σύντομη περίληψη του κειμένου αυτού, της οποίας η έκταση καθορίζεται ανάλογα με την έκταση και το νόημα του κειμένου.
- β)** Να απαντήσουν σε ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχονται:
  - i)** η κατανόηση του κειμένου (ιδεολογικά σημεία του κειμένου, επιχειρήματα συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, κτλ.)
  - ii)** η οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή διαίρεση και τιτλοφόρηση ενοτήτων, συνοχή, ενότητα, συλλογιστική, κτλ.)
  - iii)** τα σημασιολογικά στοιχεία (σημασία λέξεων, συνώνυμα - αντώνυμα, κατασκευή φράσεων ή παραγράφων με ορισμένες λέξεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων κτλ.),
  - iv)** η ικανότητά τους να αναγνωρίζουν τη λειτουργία των μορφοσυντακτικών δομών, καθώς και να χειρίζονται αυτές τις δομές, ανάλογα με τους επικοινωνιακούς στόχους του κειμένου.
- γ)** Να συντάξουν ένα κείμενο ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο με το οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν κάποια σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν προσωπικές απόψεις, παίρνοντας αφορμή από το κείμενο. Η έκταση της ανάπτυξης αυτής καθορίζεται κατά προσέγγιση, χωρίς να υπερβαίνει τις 600 λέξεις.

Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες, το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με τριάντα πέντε (35) μονάδες, οι οποίες κατανέμονται σε επιμέρους ερωτήσεις, ενώ το τρίτο θέμα βαθμολογείται με σαράντα (40) μονάδες. Κατά τη βαθμολόγηση όλων των θεμάτων λαμβάνεται υπόψη η ορθογραφία, η δομή του κειμένου, ο λεξιλογικός πλούτος, η ακρίβεια και η ορθότητα της διατύπωσης, καθώς και το περιεχόμενο.

4. Για την εξέταση στο μάθημα «**Νέα Ελληνική Λογοτεχνία**» της **Γ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** σχολικού έτους 2016-2017 δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη και ορίζεται από τον διδάσκοντα, καθώς και αδίδακτο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο (ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο), που επιλέγεται από τον διδάσκοντα, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Το αδίδακτο κείμενο εντάσσεται

γραμματολογικά σε μία από τις ενότητες του οικείου διδακτικού εγχειριδίου (Νέα Αθηναϊκή Σχολή: Η πεζογραφία, Νεότερη Λογοτεχνία: Πρώτη 10ετία του Μεσοπολέμου, Νεότερη Ποίηση, Πεζογραφία: Η πεζογραφία του Μεσοπολέμου). Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, που μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα. Δύο (2) θέματα αναφέρονται στο αδίδακτο κείμενο και δύο (2) αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο.

Τα θέματα αφορούν ως προς το **αδίδακτο λογοτεχνικό κείμενο**:

- α)** τον εντοπισμό και τον σχολιασμό του κεντρικού θέματος ή/και των δευτερευόντων θεμάτων του κειμένου, την αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων που εντοπίζονται σε αυτό, τον χαρακτηρισμό των προσώπων που αναφέρονται και την παρουσίαση της ιδεολογικής τους στάσης, λαμβάνοντας υπόψη τον τόπο και τον χρόνο της δράσης τους κ.λπ.
- β)** τον εντοπισμό των εκφραστικών μέσων και τρόπων που αξιοποιούνται στο κείμενο (π.χ. μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, εικόνες, στοιχεία της γλώσσας, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και τον σχολιασμό του ρόλου αυτών των εκφραστικών μέσων και τρόπων στη δημιουργία του ιδιαίτερου ύφους, στο αισθητικό αποτέλεσμα και στη μετάδοση του μηνύματος του κειμένου.

Τα θέματα αφορούν ως προς το **διδαγμένο λογοτεχνικό κείμενο**:

- α)** την αναγνώριση χαρακτηριστικών στοιχείων που σχετίζονται με το λογοτεχνικό είδος, τον συγγραφέα και το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο (χωρίς οι ερωτήσεις να προϋποθέτουν απομνημόνευση και να απαιτούν ανάκληση μνήμης),
- β)** την κατανόηση του περιεχομένου, τον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό φράσεων, στίχων ή παραγράφων, τον χαρακτηρισμό προσώπων, τον εντοπισμό και την αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

5. Για την εξέταση στο μάθημα «**Νέα Ελληνική Λογοτεχνία**» της **Γ΄ Τάξης Ημερησίου και της Δ΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη και ορίζεται από τον διδάσκοντα, καθώς και αδίδακτο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο (ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο), που επιλέγεται από τον διδάσκοντα, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Το αδίδακτο κείμενο εντάσσεται γραμματολογικά στη Μεταπολεμική και σύγχρονη Λογοτεχνία. Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, που μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα.

Δύο (2) θέματα αναφέρονται στο αδίδακτο κείμενο και δύο (2) στο διδαγμένο κείμενο.

Ως προς το **αδίδακτο λογοτεχνικό κείμενο** τα θέματα αφορούν:

- α)** τον εντοπισμό και τον σχολιασμό του κεντρικού θέματος ή /και των δευτερευόντων θεμάτων του κειμένου, την αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων που εντοπίζονται σε αυτό, τον χαρακτηρισμό των

προσώπων που αναφέρονται και την παρουσίαση της ιδεολογικής τους στάσης, λαμβάνοντας υπόψη τον τόπο και τον χρόνο της δράσης τους κ.λπ.

- β)** τον εντοπισμό των εκφραστικών μέσων και τρόπων που αξιοποιούνται στο κείμενο (π.χ. μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, εικόνες, στοιχεία της γλώσσας, όπως λόγιες, λαϊκές, ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και τον σχολιασμό του ρόλου αυτών των εκφραστικών μέσων και τρόπων στη δημιουργία του ιδιαίτερου ύφους, στο αισθητικό αποτέλεσμα και στη μετάδοση του μηνύματος του κειμένου.

Ως προς το **διδαγμένο λογοτεχνικό κείμενο** τα θέματα αφορούν:

- α)** την αναγνώριση χαρακτηριστικών στοιχείων που σχετίζονται με το λογοτεχνικό είδος, τον συγγραφέα και το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο (χωρίς οι ερωτήσεις να προϋποθέτουν απομνημόνευση και να απαιτούν ανάκληση μνήμης),
- β)** την κατανόηση του περιεχομένου, τον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό φράσεων, στίχων ή παραγράφων, τον χαρακτηρισμό προσώπων, τον εντοπισμό και την αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

A3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ: ΑΛΓΕΒΡΑ – ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Οι γραπτές προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις στο μάθημα Γενικής Παιδείας «**Μαθηματικά**» με κλάδους «**Άλγεβρα**» και «**Γεωμετρία**» των τάξεων του ΕΠΑ.Λ. γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 (περ. Ε) του Π.Δ. 56/2016 (Α' 91). Αναλυτικότερα:

Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στο μάθημα «**Άλγεβρα**» της **Α' και Β' τάξης Ημερήσιου ΕΠΑ.Λ.**, της **Α', Β' και Γ' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.**, καθώς και στο μάθημα «**Γεωμετρία**» **όλων των τάξεων** των ΕΠΑ.Λ., γίνονται ως εξής:

1. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση εννοιών και ορολογίας, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.
2. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:
  - α)** Το πρώτο θέμα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης. Στο δεύτερο μέρος ζητείται η απόδειξη μίας απλής πρότασης (ιδιότητας, λήμματος, θεωρήματος ή πορίσματος), που είναι αποδεδειγμένη στο σχολικό εγχειρίδιο.

- β)** Το δεύτερο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που είναι εφαρμογή ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορισμάτων).
- γ)** Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που απαιτεί από τον μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.
- δ)** Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από τον μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής του.

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα μπορούν να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

3. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα.

Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα το πρώτο μέρος βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, ενώ το δεύτερο μέρος βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες. Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

Η εξέταση στο μάθημα «**Άλγεβρα**» στη **Γ' τάξη Ημερησίου** και στη **Δ' τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** γίνεται ως εξής:

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, τα οποία μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα, με τα οποία ελέγχεται η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η γνώση εννοιών και ορολογίας και η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

- α)** Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήματα θεωρίας που αφορούν έννοιες, ορισμούς, λήμματα, προτάσεις, θεωρήματα και πορίσματα. Με το θέμα αυτό ελέγχεται η κατανόηση των βασικών εννοιών, των σπουδαιότερων συμπερασμάτων, καθώς και η σημασία τους στην οργάνωση μιας λογικής δομής.
- β)** Το δεύτερο και το τρίτο θέμα αποτελείται το καθένα από μία άσκηση που απαιτεί από το μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών. Η κάθε άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.
- γ)** Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από το μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης προηγούμενων γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών στη διαδικασία επίλυσής του. Το θέμα αυτό μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα τα οποία βοηθούν το μαθητή στη λύση.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

A4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ – ΦΥΣΙΚΗ, ΧΗΜΕΙΑ, ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στους κλάδους «Φυσική», «Χημεία», «Βιολογία» του μαθήματος Γενικής Παιδείας «Φυσικές Επιστήμες» που διδάσκεται στην Α', Β' τάξη ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑ.Λ. γίνονται ως ακολούθως:

A) Για τους κλάδους «Φυσική» και «Χημεία»

δίνονται στους μαθητές/στις μαθήτριες τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη που καθορίζονται ως εξής:

- α)** Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις θεωρίας κλειστού τύπου, κατανεμημένες σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.
- β)** Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, που μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές και μαθήτριες είτε να αναπτύξουν την απάντησή τους είτε να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.
Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της κατανόησης της θεωρίας και των ικανοτήτων που απέκτησαν οι μαθητές/μαθήτριες κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος.
- γ)** Το τρίτο θέμα αποτελείται από μια άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων/αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα,
- δ)** Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσης του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μια ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δώδεκα (12) μονάδες και η δεύτερη με δεκατρείς (13) μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

B) Στον κλάδο «Βιολογία» του μαθήματος «Φυσικές Επιστήμες» οι μαθητές και μαθήτριες εξετάζονται σε τέσσερα (4) ισόβαθμα θέματα, καθένα από τα οποία βαθμολογείται με εικοσιπέντε (25) μονάδες και έχουν τον ακόλουθο σκοπό, περιεχόμενο και μορφή:

Θέμα Α: Σκοπός του θέματος είναι η αξιολόγηση της ικανότητας ανάκλησης γνώσεων και του βαθμού κατανόησης βιολογικών φαινομένων, δομών και διαδικασιών σε ένα ευρύ και αντιπροσωπευτικό τμήμα της διδακτέας ύλης. Περιλαμβάνει πέντε (5) ισόβαθμες ανεξάρτητες ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου όπως πολλαπλής επιλογής, σωστού – λάθους, αντιστοίχισης, διαζευκτικής απάντησης, συμπλήρωσης κενού κ.ά.. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Θέμα Β: Σκοπός του θέματος είναι η αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να ανακαλεί γνώσεις και να παρουσιάζει βιολογικές έννοιες, δομές και διαδικασίες με σαφήνεια και πληρότητα. Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα, τα οποία δύνανται να περιέχουν

ερωτήσεις ανοικτού ή/και κλειστού τύπου (π.χ. ερωτήσεις αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενού κ.ά.). Οι ερωτήσεις βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα.

Θέμα Γ: Σκοπός του θέματος είναι η αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες για την ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών που περιέχονται σε εικόνες, γραφήματα και κείμενα και την εξαγωγή συμπερασμάτων διατυπωμένων με πληρότητα και σαφήνεια. Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα. Κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνει μια απεικόνιση (εικόνα, γραφική παράσταση κ.λπ.) και επεξηγηματικό κείμενο που αναφέρεται σε μια βιολογική δομή ή σε ένα βιολογικό φαινόμενο. Οι ερωτήσεις βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα.

Θέμα Δ: Σκοπός του θέματος είναι η αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησε από ποικίλες περιοχές της διδακτέας ύλης για τη διερεύνηση και ερμηνεία καταστάσεων, την επίλυση προβλημάτων που άπτονται των εφαρμογών της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή και για τη λύση ασκήσεων εφαρμόζοντας την κατάλληλη μεθοδολογία. Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

Γ) Οι γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στα μαθήματα Γενικής Παιδείας «Φυσική» (Γ' Ημερ. και Εσπερ., Δ' Εσπ.), «Χημεία» (Γ' Ημερ.) γίνονται ως ακολούθως:

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη που καθορίζονται ως εξής:

- α)** Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις κλειστού τύπου, με τις όποιες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.
- β)** Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις όποιες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.
- γ)** Το τρίτο θέμα αποτελείται από άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.
- δ)** Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μια άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσης του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μια ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δώδεκα (12) μονάδες και η δεύτερη με δεκατρείς (13) μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

A5. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)

Για τις γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στο μάθημα Γενικής Παιδείας «Πολιτική Παιδεία» της **A΄ τάξης Ημερήσιου** και **B΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** ισχύουν τα οριζόμενα για το συγκεκριμένο μάθημα στο άρθρο 14 (περ. Δ) του Π.Δ. 56/2016 (A΄ 91). Αναλυτικότερα:

Για το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) της **A΄ τάξης Ημερήσιου** και της **B΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόηση τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους (5X3=15 μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες (5X2=10 μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες,

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

A6. ΙΣΤΟΡΙΑ

Για τις γραπτές προαγωγικές εξετάσεις στο μάθημα Γενικής Παιδείας «**Ιστορία**» ισχύουν τα οριζόμενα για το συγκεκριμένο μάθημα στο άρθρο 14 (περ. Γ) του Π.Δ. 56/2016 (A΄ 91). Αναλυτικότερα:

Οι μαθητές αξιολογούνται στο μάθημα «**Ιστορία**» με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα A΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες, β) εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

A7. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της διδακτικής/μαθησιακής πορείας

1. Η αξιολόγηση αποτελεί βασική παιδαγωγική λειτουργία και συστατικό στοιχείο της εκπαιδευτικής πράξης. Σχετίζεται άμεσα με τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου και τη μεθοδολογία προσέγγισής του. Πρόκειται για μια διαδικασία που ενσωματώνεται στο σύνολο της διδακτικής και μαθησιακής πορείας, ξεδιπλώνεται σε όλες τις φάσεις της και βοηθά να διαπιστωθεί η επίτευξη των Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων του μαθήματος. Σκοπός της είναι η παρώθηση του μαθητή/της μαθήτριας προς την κριτική αυτοαντίληψη, καθώς και η ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και της μάθησης για την προαγωγή του εκπαιδευτικού έργου. Η αξιολόγηση είναι μια πολύπλοκη, πολυσύνθετη και εξαιρετικά υπεύθυνη ενέργεια του/της εκπαιδευτικού. Με μεθόδους και εργαλεία που παρέχει η θεωρία και η πρακτική της αξιολόγησης, ο/η εκπαιδευτικός παρατηρεί νηφάλια, μετρά αντικειμενικά, περιγράφει άρτια και αποτιμά την ατομική και ομαδική πρόοδο των μαθητών/μαθητριών, αλλά και τη διαδικασία της μάθησης σε όλες τις παραμέτρους της. Η αξιολόγηση βοηθά τον/την εκπαιδευτικό να παίρνει τις σωστές αποφάσεις (α) πριν την έναρξη της διδασκαλίας (διαγνωστική/αρχική αξιολόγηση), (β) κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (διαμορφωτική αξιολόγηση) και (γ) μετά το πέρας της διδασκαλίας (τελική αξιολόγηση).

Ο/Η εκπαιδευτικός παρακολουθεί την προσπάθεια και το έργο των μαθητών/μαθητριών σε όλη τη διαδικασία της διδασκαλίας και αξιολογεί τον βαθμό επίτευξης των Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Δίνει το στίγμα του σημείου που βρίσκεται ο/η κάθε μαθητής/μαθήτρια σε σχέση με αυτά. Αποτιμά ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που προκύπτουν από την παρατήρηση, τις ατομικές και συλλογικές εργασίες, τους φακέλους εργασίας, την αυτοαξιολόγηση και τις γραπτές δοκιμασίες. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας διαμορφώνουν και την τελική ή αθροιστική αξιολόγηση. Αν το

αποτέλεσμα δεν είναι το επιδιωκόμενο, τότε απαιτείται αναπροσαρμογή και αναδιαμόρφωση στις διδακτικές ενέργειες του/της εκπαιδευτικού, με στόχο πάντοτε την αποτελεσματική διδασκαλία. Τα αποτελέσματα της διαμορφωτικής αξιολόγησης χρησιμοποιούνται από τον/την εκπαιδευτικό για να διαμορφώσει τις περαιτέρω διδακτικές ενέργειές του/της, ενώ της τελικής αξιολόγησης για να αποτυπώσει τα τελικά αποτελέσματα (βαθμολογία).

Η αξιολόγηση βοηθά να εστιάσει ο/η εκπαιδευτικός στο τι έχουν ως δυνατότητα πλέον οι μαθητές/μαθήτριες να «λένε» και να «κάνουν» επαρκώς στο τέλος του μαθήματος, που δεν μπορούσαν να πουν και να κάνουν στην αρχή του. Σε αυτή τη βάση, διαμορφώνει τη μέθοδο διδασκαλίας, ώστε να πετύχει το παραπάνω μαθησιακό αποτέλεσμα. Όπως το τέλος κάθε μαθήματος αξιολογεί τη γνώση και την εργασία των παιδιών με ερωτήσεις, αποτύπωση κρίσεων, απόψεων, ορισμών, επεξηγήσεων κλπ., έτσι χρησιμοποιεί τις ίδιες τεχνικές αξιολόγησης στο τεστ ή στο τελικό διαγώνισμα. Μπορεί να δώσει ένα κείμενο για συμπλήρωση κενών, αντιστοίχιση, σύντομη έκφραση γνώμης, αναζήτηση κριτηρίων και δεδομένων, ιεράρχηση εννοιών, κινήτρων ή γεγονότων. Μπορεί να δώσει προτάσεις και να ζητήσει αιτιολογημένη απάντηση για το αν είναι σωστές ή λάθος. Μπορεί επίσης να δώσει σύντομο κείμενο με ερωτήσεις που θα βοηθήσουν τα παιδιά να το προσεγγίσουν με κριτήρια, όπως για παράδειγμα, να εντοπίσουν συγκεκριμένες έννοιες, να τις ιεραρχήσουν, να τις εξηγήσουν, να δώσουν ορισμό, παραδείγματα, να εφαρμόσουν αυτά που αναφέρονται σε διαφορετική εποχή ή συνθήκες, να διαπιστώσουν την ύπαρξη διλημάτων, να λύσουν μια υπόθεση, να τη συνεχίσουν, να διατυπώσουν κρίσεις και προτάσεις.

Ο/Η εκπαιδευτικός δεν περιορίζει, όμως, την αξιολόγηση μόνο στα επαναληπτικά τεστ και στις τελικές εξετάσεις. Είναι σημαντικό και αναγκαίο η διαδικασία της αξιολόγησης να γίνεται την ίδια ημέρα, με το πέρας κάθε ενότητας, ούτως ώστε να είναι σε θέση να διακρίνει τον βαθμό κατανόησης και ανταπόκρισης των μαθητών/μαθητριών σύμφωνα με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Αν η αξιολόγηση πραγματοποιηθεί στο επόμενο μάθημα, αυτό που ουσιαστικά επιτυγχάνεται είναι ο έλεγχος της μνήμης των μαθητών/μαθητριών, και όχι των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν, ούτε και των προσωπικών στάσεων που εκφράστηκαν. Στο σημείο αυτό, διευκρινίζεται ότι η φάση της «αξιολόγησης», η οποία εμφανίζεται στις διδακτικές ενότητες που αναπτύσσονται με τη διερευνητική μέθοδο, αποτελεί καταληκτική φάση της προτεινόμενης διδακτικής μεθόδου. Στη φάση αυτή, οι ίδιοι/ίδιες οι μαθητές/μαθήτριες προβαίνουν σε αξιολογικές εργασίες που αφορούν τη διδακτική ενότητα που επεξεργάζονται.

2. Τα θέματα στις γραπτές εξετάσεις στα Θρησκευτικά είναι απαραίτητο να λαμβάνουν υπόψη τους:

- ✚ Το πλαίσιο, το περιεχόμενο, τους σκοπούς και τη μεθοδολογία της θρησκευτικής εκπαίδευσης με βάση το νέο Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Λυκείου.
- ✚ Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και τις θεματικές ενότητες κάθε τάξης.
- ✚ Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης της μαθησιακής διαδικασίας, όπως προβλέπονται με βάση το νέο Πρόγραμμα Σπουδών.
- ✚ -Τη μέθοδο διδασκαλίας (βιωματική ή διερευνητική) και την αντίστοιχη θεματολογία των δραστηριοτήτων για κάθε στάδιό της.

- ✎ Το περιεχόμενο και τους τρόπους αξιολόγησης, όπως αναλύονται στον Οδηγό Εκπαιδευτικού στα Θρησκευτικά Λυκείου.
- ✎ Τον τυπικό τρόπο προσδιορισμού των θεμάτων ή ερωτήσεων αξιολόγησης στις γραπτές προαγωγικές εξετάσεις,
- ✎ Την εξεταστέα ύλη του μαθήματος.

3. Προδιαγραφές για τη διαμόρφωση των θεμάτων

Τα θέματα είναι ανάγκη να είναι διατυπωμένα με ακρίβεια και σαφήνεια: να αποφεύγονται οι γενικόλογες διατυπώσεις, ο μακροπερίοδος και σύνθετος λόγος, η επανάληψη λέξεων, αδόκιμων εκφράσεων και λέξεων, των οποίων τη σημασία μπορεί να αγνοούν οι μαθητές/μαθήτριες. Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται να χρησιμοποιείται όχι ακαδημαϊκή ή δύσκολη θεολογική ορολογία, αλλά λεξιλόγιο συμβατό με το επίπεδο των μαθητών/-ητριών και με την ορολογία του Προγράμματος Σπουδών. Ο σαφής και απλός τρόπος διατύπωσης διευκολύνει την ταχεία κατανόηση του θέματος, καθορίζει με ακρίβεια τα ζητούμενα και κατ' επέκταση λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μην υπάρχουν παρανοήσεις. Σε κάθε θέμα αναγράφονται οι βαθμοί που αντιστοιχούν σε αυτό όπως ορίζεται στην παρούσα εγκύκλιο. Οι απαντήσεις αξιολογούνται με βάση τη διδαχθείσα ύλη σύμφωνα με τα περιεχόμενα του νέου Προγράμματος Σπουδών στα Θρησκευτικά Λυκείου και σύμφωνα με τα ισχύοντα Ωρολόγια Προγράμματα στα Ημερήσια και Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια. Η γραπτή προαγωγική εξέταση στο μάθημα «**Θρησκευτικά**» μπορεί να περιλαμβάνει δύο (2) ομάδες θεμάτων.

Α΄ Ομάδα

Στην πρώτη ομάδα ενδεικτικοί τύποι ερωτήσεων μπορεί να είναι:

- α)** Ερώτηση πολλαπλής επιλογής
- β)** Ερώτηση κατάταξης/ταξινόμησης
- γ)** Ερώτηση συμπλήρωσης κενού (σε προτάσεις ή σε ολόκληρη παράγραφο πραγματική από το έντυπο υλικό του μαθήματος ή πρωτότυπη σύνθεση κειμένου)
- δ)** Ερωτήσεις διαζευκτικής απάντησης
- ε)** Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης που απαιτούν τον συνδυασμό απάντησης αντικειμενικού τύπου και ανοικτής περιορισμένης απάντησης.

Θέμα Α1

Το Θέμα Α1 περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες (5×5=25). Όλα τα θέματα είναι κλειστού τύπου και η αξιολόγησή τους είναι αντικειμενική. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να είναι του τύπου πολλαπλής επιλογής, ορθής ταξινόμησης/κατάταξης στοιχείων, αντιστοίχισης ή συμπλήρωσης κενού, του τύπου διαζευκτικής απάντησης ή του τύπου «σωστό - λάθος».

Θέμα Α2

Το Θέμα Α2 περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και η δεύτερη με δεκαπέντε (15) μονάδες.

Β΄ Ομάδα

Η δεύτερη ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει δύο (2) θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών για συνθετική και κριτική ανάλυση, όπως και η δυνατότητα διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών.

Με τις ερωτήσεις αυτές, οι οποίες αφορούν σε γνώσεις και ανώτερες γνωστικές δεξιότητες, ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών και μαθητριών να κατανοούν, να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να διασυνδέουν γνώσεις σχετικά με τις έννοιες που επεξεργάστηκαν και συνακόλουθα να είναι σε θέση να εκφράζουν κριτικά και να προεκτείνουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους.

Θέμα Β1

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Θέμα Β2

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Στις ερωτήσεις και των δύο ομάδων μπορούν να δίνονται πηγές πληροφοριών (π.χ. προσιτό κείμενο σε μετάφραση, εικονογραφικά θέματα κ.ά.), εφόσον δεν ελέγχεται η δηλωτική γνώση, για να υλοποιηθούν αποδοτικότερα τα παραπάνω. Στη δεύτερη ομάδα, οι ερωτήσεις ανοικτής και εκτεταμένης ανάπτυξης θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν μεσαίας δυσκολίας, εφόσον οι απαντήσεις σε αυτές προϋποθέτουν αναπαραγωγή, επεξεργασία και σύνθεση γνώσεων με πληρότητα, σαφήνεια και ακρίβεια. Σημειωτέον ότι οι ερωτήσεις απαιτούν απαντήσεις, οι οποίες δεν πρέπει να υπερβαίνουν τους είκοσι (20) στίχους η καθεμία. Η υπέρβαση του ενδεικτικού αυτού ορίου δεν συνεπάγεται αρνητική βαθμολόγηση.

Α8. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΟΜΕΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ)

Ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 14 (περ. Θ) του Π.Δ. 56/2016 (Α΄ 91), σύμφωνα με το οποίο τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται ως εξής:

Θέμα 1. Κατανόηση γραπτού λόγου

Δίδεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο 180-350 λέξεων για τα Αγγλικά, το οποίο συνοδεύεται από μία δοκιμασία με δέκα (10) ερωτήματα που αποσκοπούν (α) στον έλεγχο σφαιρικής κατανόησης ή/και (β) κατανόησης επιμέρους μηνυμάτων/πληροφοριών του κειμένου (σύνολο 30%).

Θέμα 2α. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο λεξιλογικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική γλώσσα. Πρόκειται για ερωτήματα συμπλήρωσης (σύνολο 20%).

Θέμα 2β. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο γραμματικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική γλώσσα. Πρόκειται για ερωτήματα επιλογής (σύνολο 20%).

Θέμα 3. Παραγωγή γραπτού λόγου

Οι μαθητές καλούνται να παράγουν κείμενο γραπτού λόγου έκτασης 120-150 λέξεων στην Αγγλική γλώσσα, σύμφωνα με πληροφορίες, παροτρύνσεις, ή/και οδηγίες που παρέχονται στην ξένη γλώσσα και οι οποίες ορίζουν με σαφήνεια το συγκεκριμένο πλαίσιο της παραγωγής του (δηλαδή ποιος γράφει, σε ποιον και για ποιον σκοπό) (σύνολο 30%).

A₉. ΓΑΛΛΙΚΑ-ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ (ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ)

Τα θέματα στη τελική εξέταση, ορίζονται ως εξής:

Θέμα 1. Κατανόηση γραπτού λόγου

Δίδεται στους μαθητές και μαθήτριες διδαγμένο κείμενο 150–180 λέξεων για τα Γαλλικά και Γερμανικά, το οποίο συνοδεύεται από μία δοκιμασία με δέκα (10) ερωτήματα που αποσκοπούν (α) στον έλεγχο σφαιρικής κατανόησης ή/και (β) κατανόησης επιμέρους μηνυμάτων/πληροφοριών του κειμένου (σύνολο 30%).

Θέμα 2α. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο λεξιλογικής ικανότητας με 5 επιμέρους ερωτήματα για τη Γαλλική και τη Γερμανική γλώσσα. Πρόκειται για ερωτήματα συμπλήρωσης (σύνολο 20%).

Θέμα 2β. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο γραμματικής ικανότητας με 5 επιμέρους ερωτήματα για τη Γαλλική και τη Γερμανική γλώσσα. Πρόκειται για ερωτήματα επιλογής (σύνολο 20%).

Θέμα 3. Παραγωγή γραπτού λόγου

Οι μαθητές καλούνται να παράγουν κείμενο γραπτού λόγου έκτασης 80-100 λέξεων στη Γαλλική και Γερμανική, σύμφωνα με πληροφορίες, παροτρύνσεις ή και οδηγίες που παρέχονται στην ξένη γλώσσα και οι οποίες ορίζουν με σαφήνεια το συγκεκριμένο πλαίσιο της παραγωγής του (δηλαδή ποιος γράφει, σε ποιον και για ποιον σκοπό) (σύνολο 30%).

A₁₀. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ Η/Υ

A₁₁. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Για την αξιολόγηση στα μαθήματα:

- ▶ «Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ» των Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιου και των Γ΄ και Δ΄ τάξεων Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. και
- ▶ «Πληροφορική» της Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.

εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 14 (περ. Η) του Π.Δ. 56/2016 (Α΄ 91) βάσει του οποίου η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει δύο (2) θέματα θεωρίας και δύο (2) θέματα με ασκήσεις ή προβλήματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος και τις εφαρμογές του, με τη βαθμολογία να κατανέμεται ισότιμα στα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, η βαθμολογία κάθε θέματος μπορεί να κατανέμεται διαφορετικά στα επιμέρους ερωτήματα που το αποτελούν, κατανομή που πρέπει να αναφέρεται στην εκφώνηση των θεμάτων.

Στα θέματα της θεωρίας δίνονται ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και εξαγωγή ή παραγωγή συμπερασμάτων. Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Τα θέματα πρέπει να είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας, να περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη, να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες των μαθητών και να μπορούν να απαντηθούν στο χρόνο που οι τελευταίοι έχουν στη διάθεσή τους.

B. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

I. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου

B₁. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Για την αξιολόγηση της επίδοσης κάθε μαθητή/μαθήτριας λαμβάνονται υπόψη:

- 1. Η επίδοση της ομάδας.** Η ομαδική εργασία αξιολογείται ως προς την γραπτή εργασία, το τελικό προϊόν, την παρουσίαση και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε. Ενδεικτικά, τα κριτήρια αξιολόγησης είναι:
  - α) γραπτή εργασία:** ο σκοπός της έρευνας/ερευνητικά ερωτήματα, το θεωρητικό μέρος/πληροφορίες, η περιγραφή των δραστηριοτήτων, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα, οι πηγές, η καλαισθησία των παραδοτέων, η ορθή χρήση του λόγου.
  - β) τελικό προϊόν:** τα κριτήρια καθορίζονται από τις ομάδες σε συνεργασία με τον διδάσκοντα/ την διδάσκουσα.
  - γ) διαδικασία:** πραγματοποίηση σχεδιασμένων δραστηριοτήτων, τήρηση χρονοδιαγράμματος, συνεργασία και συμμετοχή όλων των μελών στις εργασίες, στοιχεία πρωτοτυπίας/επεκτάσεις.
  - δ) παρουσίαση:** παρουσίαση όλων των σταδίων της ερευνητικής εργασίας, συμμετοχή όλων των μελών της ομάδας στην παρουσίαση, πληρότητα απαντήσεων στις ερωτήσεις του κοινού.
- 2.** η συμμετοχή κάθε μαθητή/μαθήτριας στη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η ατομική συμβολή στην ομαδική εργασία.
- 3.** η συμμετοχή κάθε μαθητή/ μαθήτριας στην παρουσίαση της εργασίας.

B₂. ΖΩΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Ζ.Δ.Δ.)

Στην αρχή κάθε σχολικού έτους οι εκπαιδευτικοί, στους οποίους έχει ανατεθεί η εφαρμογή της Ζ.Δ.Δ., ενημερώνουν τον Σύλλογο Διδασκόντων για τη θεματική περιοχή/ τις θεματικές περιοχές που επιθυμούν να υλοποιήσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο του μαθήματος. Στη συνέχεια, συγκροτούνται οι ομάδες με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών και μαθητριών. Μετά τη συγκρότηση των ομάδων οριστικοποιείται το θέμα από τον/την εκπαιδευτικό σε συνεργασία με τους/τις μαθητές/τριες, καθορίζονται οι στόχοι και οργανώνεται η πορεία εργασίας. Κατά τον τελευταίο μήνα του διδακτικού έτους πραγματοποιούνται οι παρουσιάσεις και κατατίθενται στον σύλλογο διδασκόντων τα παραδοτέα (κατασκευές, τέχνημα, φωτογραφίες, βίντεο, λεύκωμα κ.ά.).

Λόγω της ιδιαιτερότητας της Ζ.Δ.Δ., η οποία αποβλέπει στη συνεργατική προσέγγιση της μάθησης, στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της συλλογικής προσπάθειας και της βιωματικής δράσης, καθώς και στην αξιοποίηση των κλίσεων των μαθητών/τριών, ο βαθμός για το εν λόγω μάθημα προκύπτει από την αποτίμηση των παρακάτω κριτηρίων, που αφορούν σε ποιοτικά χαρακτηριστικά σχετικά με τις δεξιότητες, ικανότητες, στάσεις που αναπτύσσονται καθώς και της προσπάθειας που καταβάλλει ο μαθητής/η μαθήτρια.

Συγκεκριμένα, για την αξιολόγηση στο πλαίσιο του μαθήματος, συνεκτιμώνται τα παρακάτω:

- α) Η συμβολή στη διαμόρφωση του θέματος και στον προσδιορισμό του σκοπού του (αποτίμηση της αξίας και κρισιμότητας του θέματος για τους μαθητές και μαθήτριες ή το κοινό στο οποίο απευθύνεται).
- β) Η ενεργός συμμετοχή στην αναζήτηση πληροφοριών και λύσεων.
- γ) Η συμβολή στην επιλογή και αξιολόγηση των πληροφοριών που είναι κατάλληλες για έναν ειδικό σκοπό ή κοινό και στην αιτιολόγηση αυτής της επιλογής.
- δ) Η μεθοδικότητα και η συμβολή στην επιλογή της κατάλληλης μεθόδου διεκπεραίωσης της δραστηριότητας.
- ε) Η συμμετοχή στις ομαδικές δραστηριότητες.
- στ) Η συνέπεια στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις προς την ομάδα.
- ζ) Η συνεργατικότητα / ομαδικότητα.
- η) Η γενικότερη συμμετοχή στην πορεία υλοποίησης και παρουσίασης της δραστηριότητας και των παραδοτέων.
- θ) Η συμβολή στην επιλογή του κατάλληλου τρόπου παρουσίασης της δραστηριότητας ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται.
- ι) Η ανάληψη πρωτοβουλιών.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο τα μέλη της ομάδας να ορίσουν από την αρχή της δραστηριότητας πρόσθετα δικά τους κριτήρια αξιολόγησης και να συμβάλουν στην ατομική τους αξιολόγηση με τη συμπλήρωση ενός δελτίου αυτοαξιολόγησης που θα περιλαμβάνει κριτήρια όπως τα ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση θα πρέπει να εστιάζει και να ενισχύει τα θετικά σημεία της δράσης κάθε μαθητή/ μαθήτριας.

Β3. ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η αξιολόγηση του μαθήματος Προσανατολισμού «**Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός-Ασφάλεια και Υγεία στο χώρο εργασίας**» πραγματοποιείται με τον τρόπο που αναφέρεται στο άρθρο 7 (περ. Β) του ΠΔ 56/2016 (Α' 91) για την αξιολόγηση του μαθήματος «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός-Περιβάλλον Εργασίας-Ασφάλεια και Υγιεινή».

Γ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

I. Μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου

Γ₁. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Για το μάθημα Επιλογής «**Αγωγή Υγείας**» της **Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** θέση προφορικού βαθμού τετραμήνου επέχει ο βαθμός σχετικής γραπτής εργασίας, μία για κάθε ένα από τα τετράμηνα. Το θέμα της εργασίας τετραμήνου που ανατίθεται στους μαθητές και μαθήτριες συναποφασίζεται με τον/την εκπαιδευτικό που διδάσκει το μάθημα. Το θέμα μπορεί να είναι κοινό για όλους τους μαθητές και μαθήτριες του τμήματος ή διαφορετικό για κάθε μαθητή/μαθήτρια ή ομάδα μαθητών/μαθητριών. Η εργασία ανατίθεται σε χρόνο που κρίνει κατάλληλο ο διδάσκων/ η διδάσκουσα και παραδίδεται πριν την λήξη των μαθημάτων κάθε τετραμήνου. Σε περίπτωση που δεν είναι αντικειμενικά εφικτή η ανάθεση και παράδοση εργασίας σε ένα από τα τετράμηνα, για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/μαθητριών, συνεκτιμώνται τα παρακάτω:

- α) Η συμμετοχή στις ομαδικές δραστηριότητες.
- β) Η συνέπεια στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις προς την ομάδα.
- γ) Η συνεργατικότητα/ ομαδικότητα.
- δ) Η ανάληψη πρωτοβουλιών.

Σε περιπτώσεις που ο διδάσκων κρίνει απαραίτητο δύναται να διενεργούνται γραπτές και προφορικές δοκιμασίες στα τετράμηνα για την αξιολόγηση του μαθητή.

II. Μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου

Γ₂. ΑΡΧΕΣ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για την γραπτή δοκιμασία του τετραμήνου και για την γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου του μαθήματος Επιλογής «**Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου**» της **Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** ισχύουν τα εξής:

- α) Το θέμα σχεδίασης είναι στοιχείο ή συνδυασμός στοιχείων από το διδακτικό περιεχόμενο του μαθήματος και έχει απλή γεωμετρική μορφή (π.χ. απλό αντικείμενο, απλή κτιριακή κατασκευή ή τμήμα της, αρχιτεκτονικό μέλος, έπιπλο, κ.τ.λ.). Δίνεται σε αντίγραφο με τη μορφή σκαριφήματος ή σχεδίου με τις απαραίτητες, κατά την κρίση του διδάσκοντα/της διδάσκουσας, πληροφορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις κ.τ.λ.). Κρίνεται σκόπιμο να μην δίνονται όλα τα προς σχεδίαση στοιχεία του θέματος (π.χ. όλα τα στοιχεία της τομής, οι διαστάσεις κ.λπ.) για αντιγραφή, αλλά ορισμένα εξ' αυτών να προκύπτουν έμμεσα από τα δεδομένα, προκειμένου να ενισχυθεί η αυτενέργεια των μαθητών αλλά και η σαφέστερη αντίληψη του αντικειμένου.

- β)** Ο τρόπος παράστασής του είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές) αξονομετρικού ή συνδυασμών τους.
- γ)** Από τους μαθητές/τις μαθήτριες ζητείται να σχεδιάσουν (ή και να συμπληρώσουν), με τη βοήθεια των βασικών σχεδιαστικών οργάνων και μέσων, όψεις και τομές του θέματος και να σημειώσουν διαστάσεις, σύμβολα και λοιπά στοιχεία του Σχεδίου ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις.

Τα κριτήρια για τη βαθμολόγηση του μαθήματος στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση είναι τα εξής:

- i.** Η ορθότητα της απεικόνισης (ορθή μεταφορά κλίμακας, ορθή σχεδίαση τεμνομένων και προβαλλομένων στοιχείων, ορθή διαστασιολόγηση κ.λπ.), που αξιολογείται με σαράντα (40) μονάδες.
- ii.** Η ποιότητα σχεδίασης (πάχη γραμμών, ποιότητα γραμμών, ακρίβεια σχεδίασης, καθαρότητα σημείων τομής, συναρμογές κ.λπ.), που αξιολογείται με είκοσι (20) μονάδες.
- iii.** Η πληρότητα σχεδίασης (ολοκλήρωση της σχεδίασης όλων των ζητούμενων με τη απαιτούμενη τελική μορφή παρουσίασης δέκα (10) μονάδες - γραμματογραφία, σύμβολα, ενδείξεις, κατάλληλος τύπος διαστασιολόγησης, δεκαπέντε (15) μονάδες) που αξιολογείται συνολικά με εικοσιπέντε (25) μονάδες.
- iv.** η γενική εικόνα αξιολογείται με πέντε (5) μονάδες.
- v.** Η οργάνωση του θέματος στο χαρτί σχεδίασης, που αξιολογείται με δέκα (10) μονάδες (τοποθέτηση και συσχετισμός σχεδίων πέντε (5) μονάδες - ισορροπημένη σύνθεση στο χώρο σχεδίασης πέντε (5) μονάδες).

Τα σχεδιαστικά θέματα πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της φιλοσοφίας του Αρχιτεκτονικού Σχεδίου.

Γ₃. ΑΡΧΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ

Γ₄. ΑΡΧΕΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

Γ₅. ΓΕΩΠΟΝΙΑ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Γ₆. ΝΑΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Η γραπτή ωριαία δοκιμασία τετραμήνου και η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου στα ανωτέρω μαθήματα Επιλογής της **Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

- α)** Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει δύο (2) θέματα που δύναται να αναλύονται σε ερωτήματα με σκοπό τον έλεγχο της κατανόησης της διδαχθείσας ύλης. Τα θέματα της πρώτης ομάδας μέσω των οποίων ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των βασικών γνωστικών στοιχείων του μαθήματος μπορεί να συνδυάζουν διαφορετικού τύπου ερωτήματα (ανάπτυξης, σύντομης απάντησης, σωστού - λάθους, πολλαπλών επιλογών κτλ.) και διαβαθμισμένης δυσκολίας.
- β)** Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο (2) θέματα που δύναται να αναλύονται σε ερωτήματα με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές/ μαθήτριες.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στα ερωτήματα κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε κάθε ένα από αυτά και σε αυτήν τη περίπτωση καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές/στις μαθήτριες γραπτώς.

Γ₇. ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η γραπτή ωριαία δοκιμασία τετραμήνου και η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου για το μάθημα Επιλογής «**Αρχές Οικονομίας**» της **Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

- α)** Η Α΄ Ομάδα θεμάτων αποτελείται από ερωτήματα με τα οποία ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης των βασικότερων εννοιών του μαθήματος. Στην εν λόγω ομάδα, οι διδάσκοντες/διδάσκουσες εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν ερωτήματα κλειστού τύπου (σωστού-λάθους, αντιστοίχισης, πολλαπλής επιλογής κ.ά.).
- β)** Η Β΄ Ομάδα θεμάτων αποτελείται από δύο ή τρία ερωτήματα με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές και μαθήτριες.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις Ομάδες Α΄ και Β΄. Η κατανομή της βαθμολογίας μεταξύ των ερωτημάτων κάθε ομάδας δύναται να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας κάθε ερωτήματος. Η βαρύτητα κάθε ερωτήματος προσδιορίζεται ταυτόχρονα με τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές και μαθήτριες γραπτώς.

Γ₈. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ

Στο μάθημα Επιλογής «**Βασικές Αρχές Σύνθεσης**» της **Α΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** η γραπτή ωριαία δοκιμασία τετραμήνου και η γραπτή εξέταση του μαθήματος στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου περιλαμβάνει:

- α)** Ερωτήματα που απαιτούν σύντομες απαντήσεις περιγραφικού τύπου, διαβαθμισμένης δυσκολίας. Τα ερωτήματα δύναται να περιλαμβάνουν από ένα (1) έως πέντε (5) υποερωτήματα. Ελέγχουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και την κατανόησή τους. Η βαθμολογία των ερωτημάτων συγκεντρώνει το 50% της συνολικής. Καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές και μαθήτριες γραπτώς.
- β)** Σχεδιαστική Άσκηση η οποία βαθμολογείται με το υπόλοιπο 50% της βαθμολογίας. Συνδυάζει αρκετές παραμέτρους της σύνθεσης, ώστε να εκτιμηθεί ο ουσιαστικός βαθμός κατανόησης και εμπέδωσης της διδαχθείσας ύλης, με τα εξής κριτήρια:
- Η οργάνωση του θέματος στο χαρτί σχεδίασης, δέκα (10) μονάδες (συγκεκριμένα: τοποθέτηση πέντε (5) μονάδες, ισορροπημένη σύνθεση στο χώρο σχεδίασης: πέντε (5) μονάδες)
  - Εφαρμογή των βασικών εννοιών και στοιχείων της σύνθεσης για τη δημιουργία μιας πρωτότυπης σχεδιαστικής πρότασης: τριάντα (30) μονάδες

- Ποιότητα σχεδίασης: πέντε (5) μονάδες
- Ολοκλήρωση – γενική εικόνα: πέντε (5) μονάδες.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ

Ι. Θεωρητικά Μαθήματα

Περιλαμβάνονται:

α) Τα αμιγώς θεωρητικά μαθήματα

β) Τα μαθήματα που έχουν ξεχωριστό θεωρητικό και ξεχωριστό εργαστηριακό μέρος

γ) Το θεωρητικό μέρος των μικτών μαθημάτων

Η γραπτή ωριαία δοκιμασία τετραμήνου και η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου στα ανωτέρω μαθήματα περιλαμβάνει δύο κατηγορίες θεμάτων:

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει ερωτήματα που δύναται να αναλύονται σε υποερωτήματα με σκοπό τον έλεγχο της κατανόησης της διδαχθείσας ύλης.

Η δεύτερη κατηγορία δύναται να περιλαμβάνει ασκήσεις εφαρμογών ή και προβλήματα. Σε περίπτωση που λόγω της φύσης του μαθήματος δεν είναι εφικτό να δοθούν ασκήσεις ή προβλήματα, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα εξετάζονται στη δεύτερη κατηγορία σε ερωτήματα που θα ελέγχουν την κριτική τους σκέψη και την ικανότητα εφαρμογής της αποκτηθείσας γνώσης.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% στην πρώτη κατηγορία και 50% στη δεύτερη.

Ειδικά για το αμιγώς θεωρητικό μάθημα «**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΦΥΡΑΣ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟΥ**» του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελματιών της **Β΄ τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού ΕΠΑ.Λ.** θέση προφορικού βαθμού τετραμήνου επέχει ο βαθμός σχετικής γραπτής εργασίας, μία για κάθε ένα από τα τετράμηνα. Το θέμα της εργασίας τετραμήνου που ανατίθεται στους μαθητές και μαθήτριες συναποφασίζεται με τον/την εκπαιδευτικό που διδάσκει το μάθημα. Το θέμα μπορεί να είναι κοινό για όλους τους μαθητές και μαθήτριες του τμήματος ή διαφορετικό για κάθε μαθητή/μαθήτρια ή ομάδα μαθητών/μαθητριών. Η εργασία ανατίθεται σε χρόνο που κρίνει κατάλληλο ο διδάσκων/ η διδάσκουσα και παραδίδεται πριν την λήξη των μαθημάτων κάθε τετραμήνου. Σε περίπτωση που δεν είναι αντικειμενικά εφικτή η ανάθεση και παράδοση εργασίας σε ένα από τα τετράμηνα, για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/μαθητριών, συνεκτιμώνται τα παρακάτω:

α) Η συμμετοχή στις ομαδικές δραστηριότητες.

β) Η συνέπεια στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις προς την ομάδα.

γ) Η συνεργατικότητα/ ομαδικότητα.

δ) Η ανάληψη πρωτοβουλιών.

Σε περιπτώσεις που ο διδάσκων κρίνει απαραίτητο δύναται να διενεργούνται γραπτές και προφορικές δοκιμασίες στα τετράμηνα για την αξιολόγηση του μαθητή.

II. Εργαστηριακά μαθήματα και Εργαστηριακό Μέρος Μικτών μαθημάτων

Τα μαθήματα εργαστηριακού περιεχομένου και το εργαστηριακό μέρος των μικτών μαθημάτων εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, με επίδειξη δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών στο εργαστήριο και εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου του μαθήματος. Είναι δυνατό να επιλεγεί μία μορφή εξέτασης ή και συνδυασμός αυτών. Η μορφή της εξέτασης ορίζεται μετά από εισήγηση των εκπαιδευτικών που διδάσκουν το εργαστηριακό μάθημα. Αν επιλεγεί γραπτή μορφή εξέτασης ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τα μαθήματα θεωρητικού περιεχομένου, όπως περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο.

III. Μαθήματα τομέων και ειδικοτήτων στα οποία προβλέπονται ειδικότερες οδηγίες αξιολόγησης

Δ1. ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΑ – ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΜΙΚΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ , ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ (σχεδιαστικό μέρος), ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Δ1.1 ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Στο μάθημα «**Γραμμικό Σχέδιο**» του Τομέα «Εφαρμοσμένων Τεχνών» και των ειδικοτήτων «Γραφικών Τεχνών» και «Επιπλοποιίας – Ξυλογλυπτικής» η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου συνίσταται στα εξής:

- α)** Το θέμα σχεδίασης είναι στοιχείο ή συνδυασμός στοιχείων από το διδακτικό περιεχόμενο του μαθήματος και έχει απλή γεωμετρική μορφή (π.χ. απλό αντικείμενο, απλή κτιριακή κατασκευή ή τμήμα της, αρχιτεκτονικό μέλος, έπιπλο, κ.λπ.). Δίνεται σε αντίγραφο με τη μορφή σκαριφήματος ή σχεδίου με τις απαραίτητες, κατά την κρίση του διδάσκοντα/της διδάσκουσας, πληροφορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις κ.λπ.). Κρίνεται σκόπιμο να μην δίνονται όλα τα προς σχεδίαση στοιχεία του θέματος (π.χ. όλα τα στοιχεία της τομής, οι διαστάσεις κ.λπ.) για αντιγραφή, αλλά ορισμένα εξ' αυτών να προκύπτουν έμμεσα από τα δεδομένα, προκειμένου να ενισχυθεί η αυτενέργεια των μαθητών αλλά και η σαφέστερη αντίληψη του αντικειμένου.
- β)** Ο τρόπος παράστασής του είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές) αξονομετρικού ή συνδυασμών τους.
- γ)** Από τους μαθητές ζητείται να σχεδιάσουν (ή και να συμπληρώσουν), με τη βοήθεια των βασικών σχεδιαστικών οργάνων και μέσων, όψεις και τομές του θέματος και να σημειώσουν διαστάσεις, σύμβολα και λοιπά στοιχεία του σχεδίου ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις.
Τα κριτήρια για τη βαθμολόγηση του μαθήματος στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση είναι τα εξής:

- i. Η ορθότητα της απεικόνισης (ορθή μεταφορά κλίμακας, ορθή σχεδίαση τεμνομένων και προβαλλομένων στοιχείων, ορθή διαστασιολόγηση κ.λπ.), που αξιολογείται με σαράντα (40) μονάδες.
- ii. Η ποιότητα σχεδίασης (πάχη γραμμών, ποιότητα γραμμών, ακρίβεια σχεδίασης, καθαρότητα σημείων τομής, συναρμογές κ.τ.λ.), που αξιολογείται με είκοσι (20) μονάδες.
- iii. Η πληρότητα σχεδίασης (ολοκλήρωση της σχεδίασης όλων των ζητούμενων με τη απαιτούμενη τελική μορφή παρουσίασης δέκα (10) μονάδες - γραμματογραφία, σύμβολα, ενδείξεις, κατάλληλος τύπος διαστασιολόγησης, δεκαπέντε (15) μονάδες) που αξιολογείται συνολικά με εικοσιπέντε (25) μονάδες.
- iv. η γενική εικόνα αξιολογείται με πέντε (5) μονάδες.
- v. Η οργάνωση του θέματος στο χαρτί σχεδίασης, που αξιολογείται με δέκα (10) μονάδες (τοποθέτηση και συσχετισμός σχεδίων πέντε (5)μονάδες - ισορροπημένη σύνθεση στο χώρο σχεδίασης πέντε (5) μονάδες).

Δ1.2 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Δ1.3 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ (σχεδιαστικό μέρος)

Στο μάθημα «**Αρχιτεκτονικό Σχέδιο**» της ειδικότητας «Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής» και στο σχεδιαστικό μέρος του μαθήματος «**Αρχιτεκτονικό Σχέδιο και Ψηφιακή Σχεδίαση II**» της ειδικότητας «Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων» η γραπτή τελική εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου συνίσταται στα εξής:

- α) Το αντικείμενο σχεδίασης είναι απλή κτηριακή κατασκευή ή τμήμα της, με εξοπλισμό, στοιχεία επίπλωσης και συμβολισμούς δομικών και φυσικών στοιχείων,
- β) Ο τρόπος παράστασης του είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές), αξονομετρικού ή συνδυασμών τους. Δίνεται σε αντίγραφο με τη μορφή σκαριφήματος ή σχεδίου, παρουσιάζεται σε μία ή περισσότερες κλίμακες, με τις απαραίτητες, κατά την κρίση του διδάσκοντα/της διδάσκουσας, πληροφορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις, κ.λπ.) και συνοδεύεται από σύντομη απλή περιγραφή του.
- γ) Οι μαθητές/μαθήτριες εξετάζονται στη σχεδίαση κατόψεων, τομών, όψεων, χρησιμοποιώντας τα προβλεπόμενα όργανα, μέσα και υλικά και ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις.

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση του μαθήματος και η βαθμολόγησή τους στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση έχουν ως ακολούθως:

- α) Η ορθότητα γεωμετρικής απεικόνισης με τη μορφή καθιερωμένων συμβάσεων (ορθών ή αξονομετρικών προβολών) βαθμολογείται με πενήντα (50) μονάδες, οι οποίες κατανέμονται ως ακολούθως:
  - (i) τοποθέτηση-συσχετισμός σχεδίων και λοιπών στοιχείων με σκοπό την παροχή πληροφοριών, μονάδες 15.
  - (ii) ορθή μεταφορά κλιμάκων και διαστάσεων, μονάδες 20.
  - (iii) ορθότητα και πληρότητα τεμνόμενων και προβαλλόμενων στοιχείων, μονάδες 15.

- β)** Η ποιότητα σχεδίασης βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:
- ▶ γραμμογραφία (πάχη, καθαρότητα, ομοιομορφία γραμμών, ακρίβεια σχεδίασης), μονάδες 15
  - ▶ γραμματογραφία, μονάδες 10
  - ▶ συμβολισμοί, ενδείξεις, μονάδες 5
- γ)** Η πληρότητα σχεδίασης (βαθμός ολοκλήρωσης του συνόλου) βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες
- δ)** Η γενική εικόνα (σύνθεση της συνολικής εικόνας σχεδίων, γραμμάτων και λοιπών στοιχείων και οργάνωση του συνόλου), βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

Δ1.4 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Στο μάθημα «**Οικοδομικό Σχέδιο**» του Τομέα «Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού» και της ειδικότητας «Σχεδιαστής Δομικών Έργων & Γεωπληροφορικής» στο σχεδιαστικό θέμα η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου περιλαμβάνει αντικείμενο - στοιχείο ή συνδυασμό στοιχείων από το διδακτικό περιεχόμενο του μαθήματος (κάτοψη, όψη, τομή κατοικίας, θεμελίωση, κλίμακα, ξυλότυπος κ.λπ.). Κατά τα λοιπά ισχύει ό,τι και για το μάθημα «Αρχιτεκτονικό Σχέδιο».

Δ1.5 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

Στο μάθημα «**Ελεύθερο Σχέδιο**» του Τομέα «Εφαρμοσμένων Τεχνών» και της ειδικότητας «Συντήρησης Έργων Τέχνης-Αποκατάστασης» η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου- Ιουνίου θα έχει ως αντικείμενο τη σχεδίαση εκ του φυσικού. Η σύνθεση συνιστάται να αποτελείται από ένα έως τρία αντικείμενα, να είναι απλή και τοποθετημένη σε ορατό σημείο εντός του χώρου εξέτασης.

Οι μαθητές και μαθήτριες μπορούν να επιλέξουν:

- α)** Την αποτύπωση των αντικειμένων και
- β)** Την αποτύπωση της σχέσης τους με τον περιβάλλοντα χώρο.

Η αξιολόγηση θα αφορά τα κάτωθι κριτήρια:

1. Μέγεθος και τοποθέτηση του θέματος στη σχεδιαστική επιφάνεια.
2. Προσωπικό ύφος σχεδίου
3. Μετρήσεις, συγκρίσεις, αναλογίες, σχέση των αντικειμένων μεταξύ τους και με το όλο.
4. Φως-σκιά, απόδοση των τονικών σχέσεων και των όγκων του θέματος.

Η βαθμολόγηση γίνεται με 25% για κάθε ένα κριτήριο.

Δ1.6 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ - ΧΡΩΜΑ

Στο μάθημα «**Ελεύθερο Σχέδιο-Χρώμα**» των ειδικοτήτων «Γραφικών Τεχνών», «Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων» και «Αργυροχρυσοχοΐας» ο τρόπος αξιολόγησης του μαθήματος και η βαθμολόγησή του στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση του Μαΐου-Ιουνίου είναι ίδιος με το μάθημα «Ελεύθερο Σχέδιο».

Δ1.7 ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ

Στο μάθημα «**Σχέδιο Κοσμηματοποιΐας**» της ειδικότητας «**Αργυροχρυσοχοΐας**» η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου έχει ως αντικείμενο:

Τη σχεδίαση της κάτοψης ενός σετ γυναικείων ή αντρικών κοσμημάτων αποτελούμενων

☞ από βραχιόλι σπαστό με κούμπωμα κουτάκι και ζεύγος σκουλαρικών αντικριστών (δεξί και αριστερό) κρεμαστά ή καθιστά με κλιπ και καρφί.

☞ από γυναικείο δακτυλίδι και περιδέραιο με μειούμενο πάχος σπαστό με κούμπωμα κουτάκι.

☞ από ζεύγος μανικετόκουμπα και δακτυλίδι σεβαλιέ ή «στιμπίδα» γραβάτας ή καρφίτσα πέτου με συγκεκριμένο θέμα και εμπνευσμένα από ιστορικές περιόδους με μείξη τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας π.χ. συρματερή, σφυρήλατη, κοκκίδωση, διάτρητη κ.τ.λ. και ποικιλία υλικών, μέταλλα (λευκά, κίτρινα), πέτρες, σμάλτο, ξύλο πλεξιγκλάς κ.λπ. σε κλίμακα 1:1.

Τη σχεδίαση μιας τουλάχιστον ακόμα όψης (π.χ. πλάγια ή πίσω), όπου χρειάζεται για να φανούν οι λεπτομέρειες, τα πάχη των μετάλλων και των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν.

Τη σχεδίαση σε κλίμακα 2:1 όπου χρειάζεται σε αρθρώσεις, κουμπώματα κοσμημάτων κ.λπ.

Την χρωματική απόδοση με υποτιθέμενο φωτισμό τέτοιο ώστε να αναδεικνύει τη φύση των υλικών και την τεχνοτροπία της κατασκευής

Την αναγραφή κλίμακας.

Την αναγραφή διαστάσεων.

Την αναγραφή διευκρινιστικών λεπτομερειών όπου χρειάζεται για τα υλικά και τις τεχνικές.

Δ1.8 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ (σχεδιαστικό μέρος)

Στο σχεδιαστικό μέρος του μαθήματος «**Σχεδιαστική Τεκμηρίωση Έργων Τέχνης**» της ειδικότητας «**Συντήρησης Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης**» η γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου διενεργείται ως εξής:

1. Δίνεται στους μαθητές/ μαθήτριες αντίγραφο σκαριφήματος από παραδοσιακό κτήριο, εκκλησία, μικρό αρχαίο μνημείο ή ότι άλλο κρίνεται ότι ανήκει μέσα στα πλαίσια της ακίνητης πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο σκαρίφημα (το οποίο κρίνεται σκόπιμο να είναι απλοποιημένο, ώστε να ανταποκρίνεται στο γνωστικό επίπεδο των μαθητών και μαθητριών) αποδίδονται με ευκρίνεια οι βασικές διαστάσεις, τα ύψη των τομών και άλλες κατασκευαστικές λεπτομέρειες που κρίνονται απαραίτητες για την συνολική απόδοση του.

2. Ζητείται από τους μαθητές και μαθήτριες, με τη μορφή ορθών προβολών και υπό κλίμακα, η σχεδίαση των κατόψεων, τομών, όψεων κ.λπ., σε συνδυασμό με τη σωστή τοποθέτηση στην επιφάνεια σχεδίασης, του τίτλου και υποτίτλων, καθώς και βασικών διαστάσεων.

Οι μαθητές/μαθήτριες εξετάζονται στην σχεδιαστική απεικόνιση των πιο πάνω με τη χρήση των κατάλληλων σχεδιαστικών εργαλείων και τεχνικών.

Τα κριτήρια βαθμολόγησης στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση, ταυτίζονται με εκείνα του μαθήματος «**Γραμμικό Σχέδιο**».

Δ2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΕΡΟΣ ΜΙΚΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Δ2.1 ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Στο μάθημα «**Σχέδιο Πολιτικού Μηχανικού και Έργων Υποδομής**» της ειδικότητας «Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής» η εξέταση περιλαμβάνει αντικείμενο - στοιχείο ή συνδυασμό στοιχείων από το διδακτικό περιεχόμενο του μαθήματος (ξυλότυποι, σχεδιαστικά θέματα συγκοινωνιακών έργων κ.λπ.). Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα προβλέπονται για το μάθημα «Αρχιτεκτονικό Σχέδιο».

Δ2.2 ΣΧΕΔΙΟ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ I

Δ2.3 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ II

Δ2.4 ΣΧΕΔΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕ Η/Υ

Δ2.5 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΕ Η/Υ

Στο μάθημα «**Σχέδιο Δομικών Έργων με χρήση Η/Υ I**» του Τομέα «Δομικών Έργων Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού» και της ειδικότητας «Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής»

και στο εργαστηριακό μέρος των μαθημάτων:

- ▶ «**Αρχιτεκτονικό Σχέδιο και Ψηφιακή Σχεδίαση II**» της ειδικότητας «Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων»,
- ▶ «**Σχέδιο Ηλεκτρολογικό – Ηλεκτρονικό και με Η/Υ**» του Τομέα «Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού» και
- ▶ «**Μηχανολογικό Σχέδιο με Η/Υ**» της ειδικότητας «Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού»,

οι μαθητές/ μαθήτριες σχεδιάζουν με την χρήση κατάλληλου λογισμικού Η/Υ είτε στην κόλλα σχεδίου, ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις, απλή κατασκευή ή τμήμα της, με πιθανό εξοπλισμό, στοιχεία συμβολισμών κ.λπ.. Ο τρόπος παράστασης του θέματος είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές), ή συνδυασμών αυτών. Δίνεται σε αντίγραφο, με τη μορφή σκαριφήματος, ή σχεδίου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις, οδηγίες κ.λπ.) και συνοδεύεται από σύντομη απλή περιγραφή του. Για την αξιολόγηση στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση, λαμβάνεται υπόψη τόσο το τελικό προϊόν της σχεδίασης στην οθόνη του Η/Υ, είτε της κόλλας σχεδίασης, όσο και η διαδικασία σχεδίασης.

Τα κριτήρια βαθμολόγησης είναι:

- α)** η ορθότητα απεικόνισης (15 μονάδες),
- β)** η πληρότητα σχεδίασης και η οργάνωση του θέματος σε επίπεδα (40 μονάδες),
- γ)** η ορθή χρήση των εντολών του προγράμματος (30 μονάδες),
- δ)** βαθμός ολοκλήρωσης και γενική εικόνα του σχεδίου (15 μονάδες),

Η αξιολόγηση επί της διαδικασίας γίνεται με παρατήρηση ή και με προφορικές ερωτήσεις.

Δ2.6 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ (εργαστηριακό μέρος)

Στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος «Σχεδιαστική Τεκμηρίωση Έργων Τέχνης» της ειδικότητας «Συντήρησης Έργων Τέχνης – Αποκατάστασης» ζητείται από τους μαθητές/μαθήτριες να «μεταφέρουν» με ψηφιακό τρόπο στην οθόνη του Η/Υ αντίγραφο σκαριφήματος από παραδοσιακό κτήριο, εκκλησία, μικρό αρχαίο μνημείο ή ότι άλλο κρίνεται ότι ανήκει μέσα στα πλαίσια της ακίνητης πολιτιστικής κληρονομιάς, χρησιμοποιώντας το ή τα αντίστοιχα σχεδιαστικά προγράμματα. Στο σκαρίφημα (το οποίο κρίνεται σκόπιμο να είναι απλοποιημένο, ώστε να ανταποκρίνεται στο γνωστικό επίπεδο των μαθητών και μαθητριών) αποδίδονται με ευκρίνεια οι βασικές διαστάσεις, τα ύψη των τομών και άλλες κατασκευαστικές λεπτομέρειες που κρίνονται απαραίτητες για την συνολική απόδοση του. Για την αξιολόγηση στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση, λαμβάνεται υπόψη τόσο το τελικό προϊόν της σχεδίασης στην οθόνη του Η/Υ, όσο και η διαδικασία σχεδίασης. Τα κριτήρια βαθμολόγησης του τελικού προϊόντος είναι τα παρακάτω:

- α)** η ορθότητα απεικόνισης (15 μονάδες),
- β)** η πληρότητα σχεδίασης και η οργάνωση του θέματος σε επίπεδα (40 μονάδες),
- γ)** η ορθή χρήση των εντολών του προγράμματος (30 μονάδες),
- δ)** βαθμός ολοκλήρωσης και γενική εικόνα του σχεδίου (15 μονάδες).

Η αξιολόγηση επί της διαδικασίας γίνεται με παρατήρηση ή και με προφορικές ερωτήσεις.

Δ2.7 ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ

Στο μάθημα «Εφαρμοσμένες Τέχνες με χρήση Η/Υ» του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εφαρμόσουν (με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού) τις πρακτικές δεξιότητες ψηφιακής σχεδίασης που διδάχθηκαν. Το σχεδιαστικό θέμα περιλαμβάνει αντικείμενο - στοιχείο ή συνδυασμό στοιχείων από το διδακτικό περιεχόμενο του μαθήματος, το οποίο αποτελεί μια ολοκληρωμένη σχεδιαστική πρόταση, και συνοδεύεται από όλες τις απαραίτητες πληροφορίες του προς σχεδίαση θέματος.

Για την αξιολόγηση στη διάρκεια των τετραμήνων και στη τελική εξέταση, λαμβάνεται υπόψη τόσο το τελικό προϊόν της σχεδίασης στην οθόνη του Η/Υ, όσο και η διαδικασία.

Τα κριτήρια για τη βαθμολόγηση είναι:

- α)** η ορθότητα απεικόνισης, (15 μονάδες)
- β)** η συνολική σύνθεση και η πληρότητα σχεδίασης, (40 μονάδες)
- γ)** η ορθή χρήση των εντολών του προγράμματος, (30 μονάδες)
- δ)** Βαθμός ολοκλήρωσης και γενική εικόνα του σχεδίου (15 μονάδες)

Η αξιολόγηση επί της διαδικασίας γίνεται με παρατήρηση ή και με προφορικές ερωτήσεις.

Δ2.8 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ

Δ2.9 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ-ΝΑΥΠΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δ2.10 ΣΧΕΔΙΟ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Δ2.11 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΨΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Στα μαθήματα:

- ▶ «Σχεδιασμός και Περιγραφή Στοιχείων Μηχανών» του Τομέα Μηχανολογίας,
- ▶ «Στοιχεία Μηχανολογικού – Ναυπηγικού Σχεδίου» του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων,
- ▶ «Σχέδιο Ειδικότητας» των ειδικοτήτων «Τεχνικός Μηχανικός Θερμικών Εγκαταστάσεων και Μηχανικός Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου» και «Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης Αεροσκαφών»,
- ▶ «Μηχανολογική Σχεδίαση Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού» της ειδικότητας «Τεχνικός Εγκαταστάσεων Ψύξης Αερισμού και Κλιματισμού» ,

τα κριτήρια αξιολόγησης κατά τη διάρκεια των τετραμήνων και της γραπτής εξέτασης στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου είναι:

- α) η ορθότητα των απαντήσεων (ορθή μεταφορά κλίμακας, ορθή σχεδίαση τεμνόμενων και προβαλλομένων στοιχείων, ορθή διαστασιολόγηση κ.λπ.) (35 μονάδες),
- β) η πληρότητα των απαντήσεων (σχεδίαση όλων των ζητούμενων και των στοιχείων τους, όπως απαραίτητες γραμμές, στοιχεία διαστασιολόγησης, σύμβολα κ.λπ.) (30 μονάδες),
- γ) η ποιότητα σχεδίασης (ποιότητα γραμμών, ακρίβεια σχεδίασης, καθαρότητα σημείων τομής, συναρμογές κ.λπ.) (25 μονάδες),
- δ) η οργάνωση του θέματος στο χαρτί σχεδίασης (10 μονάδες).

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ

1. Οι προαγωγικές, απολυτήριες και πτυχιακές εξετάσεις διεξάγονται μετά τη λήξη των μαθημάτων του Β' Τετραμήνου και διενεργούνται με την ευθύνη του συλλόγου διδασκόντων/διδασκουσών και του Διευθυντή/της Διευθύντριας. Στις εξετάσεις αυτές αξιολογούνται συνολικά οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους. Οι γραπτές τελικές εξετάσεις είναι δίωρης διάρκειας και ξεκινούν με τη χορήγηση των θεμάτων στους εξεταζόμενους/στις εξεταζόμενες.

Ειδικά για τα μαθήματα:

- ▶ «Νέα Ελληνικά»
- ▶ «Αρχές Γραμμικού και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου» και «Βασικές Αρχές Σύνθεσης», Α' τάξης μαθήματα Επιλογής και
- ▶ τα χαρακτηρισμένα ως σχεδιαστικά και το σχεδιαστικό μέρος των μικτών μαθημάτων,

η διάρκεια της γραπτής εξέτασης ορίζεται σε τρεις (3) ώρες.

2. Το πρόγραμμα εξετάσεων των μαθημάτων της εξεταστικής περιόδου του Μαΐου-Ιουνίου ορίζεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων και ανακοινώνεται από τον Διευθυντή/την Διευθύντρια του Επαγγελματικού Λυκείου στους μαθητές/στις μαθήτριες, τρείς (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από έναρξη των εξετάσεων.
3. Τα θέματα ορίζονται από τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες του αντίστοιχου μαθήματος κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους και είναι κοινά για όλα τα τμήματα της τάξης. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατόν να δοθούν χωριστά θέματα εάν συντρέχει αποχρών λόγος, ο οποίος αναγράφεται σε σημείωση στο έγγραφο που περιέχει τα θέματα και παράλληλα συντάσσεται και σχετική πράξη στο βιβλίο Πράξεων του Διευθυντή/της Διευθύντριας του σχολείου.
4. Σε τάξεις ή τμήματα όπου το μάθημα διδάσκεται από έναν/μία μόνο εκπαιδευτικό ορίζεται από τον Διευθυντή/τη Διευθύντρια του σχολείου ένας/μία επιπλέον εκπαιδευτικός της ίδιας ή συναφούς ειδικότητας ή που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα ως συνεισηγητής - συνεξεταστής /συνεισηγήτρια - συνεξετάστρια του μαθήματος.
5. Εάν δεν είναι εφικτό να οριστούν θέματα από τον διδάσκοντα/ την διδάσκουσα του αντίστοιχου μαθήματος κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, τα θέματα ορίζονται από άλλον/άλλη εκπαιδευτικό της ίδιας ειδικότητας ή αν δεν υπάρχει, από εκπαιδευτικό που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα ή από εκπαιδευτικό συναφούς ειδικότητας ο οποίος/οποία ορίζεται από τον Διευθυντή/Διευθύντρια του σχολείου. Εάν δεν υπηρετεί στη σχολική μονάδα εκπαιδευτικός που ανήκει στις παραπάνω κατηγορίες, τότε ορίζεται για τον σκοπό αυτό από τον/την αρμόδιο/αρμόδια Διευθυντή/Διευθύντρια Δ.Ε. άλλος/άλλη εκπαιδευτικός.
6. Τα θέματα διανέμονται φωτοτυπημένα στους μαθητές και μαθήτριες ή υπαγορεύονται ή γράφονται στον πίνακα σε ειδικές περιπτώσεις, κατά την κρίση του Διευθυντή/της Διευθύντριας του σχολείου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Τα φωτοτυπημένα θέματα επισυνάπτονται στα γραπτά και αναγράφονται σε αυτά μόνο τα ατομικά στοιχεία των μαθητών/μαθητριών.
7. Οι απαντήσεις των θεμάτων γράφονται από τους μαθητές και μαθήτριες σε φύλλο χαρτιού (κόλλα αναφοράς ή κόλλα σχεδίου) που φέρει τη σφραγίδα του Σχολείου, την υπογραφή του Διευθυντή/της Διευθύντριας και ειδική σφραγίδα για την αναγραφή των στοιχείων του μαθητή/μαθήτριας και της βαθμολογίας του γραπτού δοκιμίου.
8. Οι εξετάσεις διενεργούνται ενώπιον δύο (2) επιτηρητών/επιτηρητριών σε κάθε αίθουσα, οι οποίοι μετά τη λήξη της εξέτασης παραλαμβάνουν τα γραπτά δοκίμια των μαθητών/μαθητριών, τα υπογράφουν και τα παραδίδουν με υπογραφή μέσα σε φάκελο στον αρμόδιο διδάσκοντα εκπαιδευτικό για τη βαθμολόγησή τους.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Προβλέπονται δύο ειδικές εξεταστικές περιόδους, μία κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου και μία την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η ειδική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου ισχύει για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρούσα εγκύκλιο στην ενότητα «**Μαθητές/Μαθήτριες που δεν προσέρχονται στις γραπτές εξετάσεις**»
- β) για τους παραπεμπόμενους μαθητές της Γ΄ ημερησίου και Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

ΦΥΛΑΞΗ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ

Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών/μαθητριών αρχειοθετούνται και φυλάσσονται στο σχολείο ως τις 15 Μαΐου του επόμενου σχολικού έτους, οπότε καταστρέφονται με Πράξη του Διευθυντή/της Διευθύντριας.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΔΟΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

1. Ο ετήσιος βαθμός επίδοσης υπολογίζεται ως εξής:
  - α) Στα μαθήματα στα οποία δεν προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου ο ετήσιος βαθμός επίδοσης είναι ο Μ.Ο. των βαθμών των δύο τετραμήνων.
  - β) Στα μαθήματα στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου ο ετήσιος βαθμός επίδοσης είναι ο Μ.Ο. των βαθμών των τετραμήνων και της τελικής εξέτασης διά δύο.
  - γ) Στα μικτά μαθήματα βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης των δύο μερών, θεωρητικού και εργαστηριακού ή σχεδιαστικού και εργαστηριακού.
  - δ) Στα μαθήματα με κλάδους βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του κάθε κλάδου του μαθήματος.
2. Όλοι οι βαθμοί υπολογίζονται με προσέγγιση δεκάτου.
3. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατατεθεί βαθμός ενός μαθήματος στο Α΄ τετράμηνο τότε ο βαθμός αναπληρώνεται από το βαθμό του μαθήματος του Β΄ τετραμήνου και αντίστροφα.

ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ (Γ.Μ.Ο.)

Εξαγωγή του βαθμού προαγωγής.

1. Για τις τάξεις Α΄ και Β΄ Ημερήσιων και Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για το σχολικό έτος 2016-2017 ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) προκύπτει από το Μέσο Όρο (Μ.Ο.) των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή/της μαθήτριας όλων των μαθημάτων στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο Μάϊου-Ιουνίου και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου, συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων «**Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία**», «**Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός - Ασφάλεια και Υγεία στο χώρο εργασίας**», «**Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων**», «**Αγωγή Υγείας**» «**Στοιχεία Ελέγχου Γέφυρας Μηχανοστασίου**».
2. Για τη Γ΄ τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2016-2017 ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) προκύπτει από το Μέσο Όρο (Μ.Ο.) των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των μαθημάτων στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Εξαγωγή του βαθμού απολυτηρίου.

Για το σχολικό έτος 2016-2017 για τη Γ΄ τάξη Ημερησίων και τη Δ΄ τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) προκύπτει από το Μέσο Όρο (Μ.Ο.) των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των μαθημάτων στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου. Ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) προκύπτει από τη διαίρεση του αθροίσματος των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων στα οποία προβλέπεται γραπτή εξέταση διά του πλήθους των μαθημάτων και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΥ ΕΠΑ.Λ. – ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΑ.Λ.

1. Βαθμός απολυτηρίου είναι ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) των μαθημάτων της τελευταίας τάξης (Γ΄ για τα Ημερήσια και Δ΄ για τα Εσπερινά ΕΠΑ.Λ.).
2. Βαθμός πτυχίου:
  - α) για τα **Ημερήσια ΕΠΑ.Λ.** είναι ο Μέσος Όρος των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας της Γ΄ τάξης.
  - β) για τα **Εσπερινά ΕΠΑ.Λ.** είναι ο Μέσος Όρος των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας των Γ΄ και Δ΄ τάξεων που είναι ίδια με τα μαθήματα ειδικότητας της Γ΄ τάξης των Ημερησίων ΕΠΑ.Λ.

Στην περίπτωση μαθήματος ειδικότητας των Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. που διδάσκεται μόνο στη Γ΄ τάξη ή μόνο στη Δ΄ τάξη, ο βαθμός του μαθήματος αυτού προσμετράται αυτούσιος για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου.

Στην περίπτωση μαθήματος ειδικότητας των εσπερινών ΕΠΑ.Λ. που διδάσκεται σε δύο συνεχόμενα έτη κατά την Γ' και Δ' τάξη, ο βαθμός ετήσιας επίδοσης του μαθήματος ο οποίος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου είναι ο μέσος όρος των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθήματος στα δύο αυτά έτη.

ΜΑΘΗΤΕΣ/ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΣΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

1. Μαθητής/μαθήτρια που απουσιάζει ή προσέρχεται μετά την ανακοίνωση των θεμάτων σε κάθε είδους γραπτή εξέταση δεν γίνεται δεκτός σε αυτήν και βαθμολογείται με τον κατώτερο βαθμό «κακώς» μηδέν (0).
2. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου:
  - α) Μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθενείας ή άλλου αποχρώντος λόγου, και ύστερα από αίτηση του κηδεμόνα ή των ιδίων, εφόσον είναι ενήλικοι, που υποβάλλεται στον Διευθυντή του Λυκείου, εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της συγκεκριμένης εξεταστικής περιόδου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος των διδασκόντων. Η ασθένεια βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 5 της με αρ. πρωτ. ΣΤ5/71/1986 (Β' 834) απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Οι διατάξεις του εδαφίου αυτού εφαρμόζονται και για τους μαθητές που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων των εξετάσεων λόγω αιφνίδιας ασθενείας, η οποία βεβαιώνεται με ιατρικό πιστοποιητικό Κρατικού Νοσοκομείου ή άλλου δημόσιου φορέα υγειονομικής περίθαλψης. Οι μαθητές αυτοί εάν δεν προσέλθουν σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της πρώτης εξεταστικής περιόδου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία έχουν την δυνατότητα να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου. Εάν το πρόβλημα υγείας διαρκεί και στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, αυτοί οι μαθητές μπορούν να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου για να εξεταστούν σε όσα μαθήματα δεν εξετάστηκαν, αφού προσκομίσουν ιατρικό πιστοποιητικό Κρατικού Νοσοκομείου ή άλλου δημόσιου φορέα υγειονομικής περίθαλψης. Για τους μαθητές αυτούς ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν προβαίνει σε έκδοση αποτελέσματος μετά την πρώτη εξεταστική περίοδο καθώς και μετά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, εφόσον το πρόβλημα διαρκεί.
Όσοι από αυτούς τους μαθητές εξετάστηκαν σε ορισμένα μαθήματα και στη συνέχεια για τους λόγους που περιγράφονται παραπάνω δεν προσήλθαν στις δύο εξεταστικές περιόδους του Ιουνίου, μπορούν να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου να εξεταστούν και στα μαθήματα στα οποία συγκέντρωσαν ετήσιο βαθμό επίδοσης μικρότερο από εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
  - β) Στις παραπάνω διατάξεις υπάγονται και μαθητές στρατεύσιμοι ή συμμετέχοντες σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις ή οι μαθητές/μαθήτριες που βρίσκονται σε κατάσταση ναυτολόγησης.

A. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΠΑ.Λ.

1. Προαγωγή και Παραπομπή μαθητών-μαθητριών Α΄ και Β΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ

- α)** Οι μαθητές/μαθήτριες της Α΄ και Β΄ τάξης προάγονται όταν ο γενικός μέσος όρος (Γ.Μ.Ο) των μαθημάτων τους είναι ίσος ή ανώτερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Μαθητές με μικρότερο Γ.Μ.Ο παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους. Αν δεν προαχθούν ούτε και στην ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.
- β)** Οι μαθητές/μαθήτριες της Α΄ τάξης του ΕΠΑ.Λ. οι οποίοι στα μαθήματα «Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία», «Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Ασφάλεια & Υγεία στο χώρο εργασίας», «Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων», «Αγωγή Υγείας» και «Στοιχεία Ελέγχου Γέφυρας Μηχανοστασίου» έχουν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους και εξετάζονται ως ακολούθως:
- (i)** Στο μάθημα «**Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία**» υποβάλλουν διορθωμένη την εργασία τους (σε περίπτωση ατομικής εργασίας) ή επεξεργασμένα τμήματα της ερευνητικής εργασίας (σε περίπτωση ομαδικής εργασίας) που έχουν ορίσει οι εξετάζοντες/ουσες εκπαιδευτικοί. Εναλλακτικά και εφόσον η επιλογή των θεμάτων το επιτρέπει, η εξέταση μπορεί να είναι προφορική ενώπιον επιτροπής.
- (ii)** Στο μάθημα «**Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός – Ασφάλεια & Υγεία στο χώρο εργασίας**» υποβάλλουν διορθωμένη την εργασία, το προσωπικό τους ημερολόγιο και τον ατομικό τους φάκελο προς επαναξιολόγηση. Εναλλακτικά η εξέταση μπορεί να είναι προφορική ενώπιον επιτροπής.
- (iii)** Στο μάθημα «**Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων**» εξετάζονται προφορικά ενώπιον επιτροπής επιλέγοντας ένα από τα θέματα της Ζ.Δ.Δ και προχωρούν σε σύντομη προφορική παρουσίαση του θέματος ή υποβάλλουν μικρής έκτασης παραδοτέο.
- (iv)** Στο μάθημα «**Αγωγή Υγείας**» υποβάλλουν διορθωμένη την εργασία τους (σε περίπτωση ατομικής εργασίας) ή επεξεργασμένα εκ νέου τμήματα της εργασίας (σε περίπτωση ομαδικής εργασίας) από θέμα που έχουν επιλέξει οι εξετάζοντες/ουσες εκπαιδευτικοί ή εξετάζονται προφορικά και γραπτά κατά την κρίση της επιτροπής.
- ν)** Οι μαθητές/μαθήτριες της Β΄ τάξης του ΕΠΑ.Λ. οι οποίοι στο μάθημα «**Στοιχεία Ελέγχου Γέφυρας Μηχανοστασίου**» του Τομέα Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων έχουν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους και εξετάζονται ως ακολούθως:
Οι μαθητές/μαθήτριες υποβάλλουν διορθωμένη την εργασία τους (σε περίπτωση ατομικής εργασίας) ή επεξεργασμένα εκ νέου τμήματα της εργασίας (σε περίπτωση ομαδικής εργασίας) από

θέμα που έχουν επιλέξει οι εξετάζοντες/ουσες εκπαιδευτικοί ή εξετάζονται προφορικά και γραπτά κατά την κρίση της επιτροπής.

- γ) Για τους μαθητές της Α', Β' του ΕΠΑ.Λ., οι οποίοι παραπέμφθηκαν στην ειδική εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου του ίδιου έτους στα μαθήματα «Μαθηματικά» ή/και «Φυσικές Επιστήμες», τα οποία έχουν κλάδους, έχοντας βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), εξετάζονται γραπτά μόνο σε εκείνον τον κλάδο που ο Τελικός Βαθμός του είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

2. Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ' τάξης ΕΠΑ.Λ

2.1 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ' τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017

Οι μαθητές/μαθήτριες της Γ' τάξης Ημερήσιου ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2016-2017 του Ν.4186/2013 για το σχολικό έτος 2016-2017:

- α) Απολύονται όταν ο Γενικός Μέσος Όρος σε όλα τα μαθήματα είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- β) Αποκτούν πτυχίο όταν ο Μέσος Όρος ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και σε κανένα από τα μαθήματα αυτά ο βαθμός ετήσιας επίδοσης δεν είναι μικρότερος του οκτώ (08).
- γ) Όταν δεν λαμβάνουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της εξεταστικής περιόδου Μαΐου-Ιουνίου, παραπέμπονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους, του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους και εξετάζονται με τον τρόπο που έχει καθοριστεί ανά μάθημα ως ακολούθως :
- (i) Οι μαθητές/μαθήτριες που έχουν λάβει απολυτήριο και δεν έχουν λάβει πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητας στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- (ii) Οι μαθητές/μαθήτριες που δεν έχουν λάβει απολυτήριο ή δεν έχουν λάβει ούτε απολυτήριο ούτε πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), Γενικής Παιδείας και ειδικότητας.

δ) Περίπτωση Α

Οι ανωτέρω μαθητές, αν μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων και της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου, δεν λάβουν απολυτήριο ή δεν λάβουν πτυχίο ή και τα δύο, δεν έχουν δικαίωμα επαναφοίτησης και μπορούν να προσέρχονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους, **εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά** ως εξής:

- Ι. Αν έχουν απολυτήριο και **δεν έχουν πτυχίο** σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Σε περίπτωση που οι

μαθητές δεν λάβουν πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου και στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, προσέρχονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

- II. Αν έχουν πτυχίο και **δεν έχουν απολυτήριο** σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Σε περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν απολυτήριο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου και στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, προσέρχονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας. **Αν δεν έχουν πτυχίο ούτε απολυτήριο** σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Σε περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου και στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, προσέρχονται στις επόμενες εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας.

Περίπτωση Β

Οι μαθητές της **Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2016-2017**, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. **μόνο για την απόκτηση πτυχίου** ειδικότητας και οι οποίοι με την έκδοση των αποτελεσμάτων και της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου δεν λάβουν πτυχίο, δεν έχουν δικαίωμα επαναφοίτησης αλλά μπορούν να προσέρχονται στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

2.2 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2016-2017

Οι μαθητές της **Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. του Ν.4186/2013** σχολικού έτους 2016-2017:

- α)** Απολύονται όταν ο Γενικός Μέσος Όρος σε όλα τα μαθήματα είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- β)** Αποκτούν πτυχίο όταν ο Μέσος Όρος ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας των Γ΄ και Δ΄ τάξεων που είναι ίδια με τα μαθήματα ειδικότητας της Γ΄ τάξης των ημερησίων ΕΠΑ.Λ., είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και σε κανένα από τα μαθήματα αυτά ο βαθμός ετήσιας επίδοσης δεν είναι μικρότερος του οκτώ (08).
- γ)** Όταν δεν λαμβάνουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο, παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους και εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, ως ακολούθως:
- (i)** Οι μαθητές/μαθήτριες που έχουν λάβει απολυτήριο και δεν έχουν λάβει πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητας στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του

εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

- (ii) Οι μαθητές/μαθήτριες που δεν έχουν λάβει απολυτήριο ή δεν έχουν λάβει ούτε απολυτήριο ούτε πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

- δ) 1. Οι ανωτέρω μαθητές, αν μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων και της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου, δεν λάβουν απολυτήριο ή δεν λάβουν πτυχίο ή και τα δύο, μπορούν να επαναλάβουν τη φοίτηση αν το επιθυμούν κατόπιν υπεύθυνης δήλωσής τους - αν είναι ενήλικες - ή κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης του κηδεμόνα τους αν είναι ανήλικοι/ες.

Αν ο μαθητής επιθυμεί να επαναλάβει τη φοίτηση, σε περίπτωση που δεν έχει λάβει πτυχίο, παρακολουθεί όλα τα μαθήματα της ειδικότητας. Αν δεν έχει λάβει απολυτήριο ούτε πτυχίο, παρακολουθεί όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας.

2. Αν οι ανωτέρω μαθητές δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτηση, τότε ισχύουν τα προβλεπόμενα περί παραπομπής-απόλυσης, απόκτησης πτυχίου/απολυτηρίου για τους μαθητές της Γ΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑΛ του σχολικού έτους 2016-2017, όπως περιγράφονται στην ενότητα 2.1 παρ. δ περίπτωση Α Ι,ΙΙ της παρούσης εγκυκλίου.

3. Οι μαθητές/μαθήτριες της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2016-2017 του Ν.4186/2013 οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. του Ν.4186/2016 μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας, οι οποίοι με την έκδοση των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου και της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, δεν λαμβάνουν πτυχίο, μπορούν:

α) να επαναλάβουν τη φοίτηση αν το επιθυμούν κατόπιν υπεύθυνης δήλωσής τους - αν είναι ενήλικες - ή κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης του κηδεμόνα τους αν είναι ανήλικοι/ες. Αν ο μαθητής επιθυμεί να επαναλάβει τη φοίτηση παρακολουθεί όλα τα μαθήματα της ειδικότητας.

β) εφόσον δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτηση, οι ανωτέρω μαθητές μπορούν να προσέλθουν στις επόμενες εξεταστικές περιόδους, εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους οποιουδήποτε άλλου σχολικού έτους.

2.3 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ του Ν.4186/2013 σχολικού έτους 2017-2018

Οι μαθητές/μαθήτριες της Δ΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2017-2018 **δεν έχουν δικαίωμα επαναφοίτησης**. Όσον αφορά την απόλυση, απόκτηση πτυχίου και παραπομπή, ισχύουν τα προβλεπόμενα για τους μαθητές της ενότητας 2.2 παρ.δ2,3β της Δ΄ τάξης εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του σχολικού έτους 2016-17.

2.4 Απόλυση & Απόκτηση Πτυχίου – Παραπομπή μαθητών/μαθητριών της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ και Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016

Οι μαθητές/μαθήτριες της Γ΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 (Α΄ 83) από το σχολικό έτος 2017-

2018 και εφεξής, και οι μαθητές/μαθήτριες της Δ' τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής:

- α)** Απολύονται όταν ο Γενικός Μέσος Όρος σε όλα τα μαθήματα είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- β)** 1.Αποκτούν πτυχίο στη Γ' τάξη Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. όταν ο Μέσος Όρος ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας της Γ' τάξης των ημερησίων ΕΠΑ.Λ., είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και σε κανένα από τα μαθήματα αυτά ο βαθμός ετήσιας επίδοσης δεν είναι μικρότερος του οκτώ (08).
2.Αποκτούν πτυχίο στη Δ' τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. όταν ο Μέσος Όρος ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας των Γ' και Δ' τάξεων που είναι ίδια με τα μαθήματα ειδικότητας της Γ' τάξης των ημερησίων ΕΠΑ.Λ. , είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και σε κανένα από τα μαθήματα αυτά ο βαθμός ετήσιας επίδοσης δεν είναι μικρότερος του οκτώ (08).
- γ)** Όταν δεν λαμβάνουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο, παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους και εξετάζονται γραπτά ή προφορικά, ως ακολούθως:
- (i)** Οι μαθητές/μαθήτριες που έχουν λάβει απολυτήριο και δεν έχουν λάβει πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητας στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- (ii)** Οι μαθητές/μαθήτριες που δεν έχουν λάβει απολυτήριο ή δεν έχουν λάβει ούτε απολυτήριο ούτε πτυχίο, εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

δ) ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Α. Οι μαθητές/μαθήτριες της Γ' τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 (Α' 83) από το σχολικό έτος 2017-2018 και εφεξής, και οι μαθητές/μαθήτριες της Δ' τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 (Α' 83) από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής, οι οποίοι με την έκδοση των αποτελεσμάτων και της ειδικής εξεταστικής περιόδου του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους, δεν λαμβάνουν απολυτήριο ή δεν λαμβάνουν πτυχίο, ή και τα δύο, προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Αν μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων της ειδικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου δεν λάβουν απολυτήριο ή δεν λάβουν πτυχίο ή και τα δύο ισχύουν κατά περίπτωση τα παρακάτω:

1. Επαναλαμβάνουν τη φοίτηση, εφόσον το επιθυμούν, κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης που υποβάλλεται από τους κηδεμόνες των μαθητών/μαθητριών ή από τους ίδιους, εφόσον είναι ενήλικοι/ες. Σε περίπτωση που επαναλάβουν τη φοίτηση, αν δεν έχουν πτυχίο, παρακολουθούν τα μαθήματα της ειδικότητας. Αν δεν έχουν απολυτήριο ή πτυχίο ή και τα δύο, παρακολουθούν όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και ειδικότητας.
2. Εφόσον δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτηση, οι ανωτέρω μαθητές μπορούν να προσέλθουν στις επόμενες εξεταστικές περιόδους, εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά, οποιουδήποτε άλλου σχολικού έτους.

- I. Αν έχουν απολυτήριο και **δεν έχουν πτυχίο** εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).
- II. Αν έχουν πτυχίο και **δεν έχουν απολυτήριο** εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). **Αν δεν έχουν πτυχίο ούτε απολυτήριο** εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Β Οι μαθητές/μαθήτριες της Γ΄ τάξης ημερησίου ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 (Α΄ 83) από το σχολικό έτος 2017-2018 και εφεξής, και οι μαθητές/μαθήτριες της Δ΄ τάξης εσπερινού ΕΠΑ.Λ. του Ν.4386/2016 (Α΄ 83) από το σχολικό έτος 2018-2019 και εφεξής, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. του Ν.4186/2016 μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και δεν λαμβάνουν πτυχίο στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους και στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους μπορούν:

1. να επαναλάβουν τη φοίτηση, αν το επιθυμούν, κατόπιν υπεύθυνης δήλωσής τους, αν είναι ενήλικοι/ες, ή του κηδεμόνα αν ο μαθητής ή η μαθήτρια είναι ανήλικος/η και παρακολουθούν τα μαθήματα της ειδικότητάς τους για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας,
2. Αν οι ανωτέρω μαθητές δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτηση, τότε μπορούν να προσέρχονται στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

2.5 Εξεταστέα Ύλη – Προφορικές Εξετάσεις – Κλάδοι των ενοτήτων 2.1, 2.2, 2.3, 2.4

1. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις των ενοτήτων 2.1, 2.2, 2.3 εξεταστέα ύλη είναι αυτή που είχε οριστεί κατά το σχολικό έτος της φοίτησής τους στην τελευταία τάξη και κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα του μαθήματος ή συναφούς ειδικότητας. Για τις περιπτώσεις της ενότητας 2.4 εξεταστέα ύλη είναι αυτή που έχει ανακοινωθεί για τους μαθητές που φοιτούν στη Γ΄ τάξη Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. ή Δ΄ τάξη Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. το τρέχον σχολικό έτος.
2. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου ενώπιον τριμελούς επιτροπής, με πρόεδρο το Διευθυντή ή τον Υποδιευθυντή του ΕΠΑ.Λ. και μέλη δύο καθηγητές της ίδιας ή συγγενούς ειδικότητας. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο καθηγητών είναι ο προφορικός βαθμός τετραμήνων του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.
3. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις οι μαθητές/μαθήτριες της Γ΄ τάξης Ημερησίου ΕΠΑ.Λ. ή Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. , οι οποίοι παραπέμφθηκαν στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου σε μαθήματα που έχουν κλάδους έχοντας βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), εξετάζονται γραπτά μόνο σε εκείνον τον κλάδο που ο Τελικός Βαθμός του είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

2.6 Μαθητές Παρελθόντων Ετών

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Α:

Οι μαθητές με επαρκή φοίτηση της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. και Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του Ν.3475/2006 οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου, ή και τα δύο, από το σχολικό έτος 2016-2017 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. ή Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. οποιοδήποτε από τα επόμενα σχολικά έτη εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά ως εξής:

- I. Αν έχουν απολυτήριο και δεν έχουν πτυχίο εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας. Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου του συγκεκριμένου σχολικού έτους τότε προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) ή προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Εάν και πάλι δεν λάβουν πτυχίο μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.
- II. Αν έχουν πτυχίο και δεν έχουν απολυτήριο ή αν δεν έχουν απολυτήριο και πτυχίο εξετάζονται προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας για την απόκτηση απολυτηρίου ή και πτυχίου. Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου του συγκεκριμένου σχολικού έτους τότε προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) ή προσέρχονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους στα μαθήματα στο οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Εάν και πάλι δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Β:

- I. Οι μαθητές με επαρκή φοίτηση της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. και Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. του Ν.3475/2006 οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. του Ν.3475/2006 μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου, από το σχολικό έτος 2016-2017 και εφεξής προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου –Ιουνίου της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. ή Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. οποιοδήποτε σχολικό έτος εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας. Εάν και πάλι δεν λάβουν πτυχίο μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Γ:

Οι μαθητές με επαρκή φοίτηση της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2015-2016 του **N.4186/2013** οι οποίοι είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση απολυτηρίου ή πτυχίου, ή και τα δύο, από το σχολικό έτος 2016-2017 και εφεξής, προσέρχονται στην τελική εξέταση περιόδου Μαΐου-Ιουνίου της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. οποιοδήποτε σχολικό έτος εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά :

- I. Αν έχουν απολυτήριο και δεν έχουν πτυχίο εξετάζονται στα μαθήματα της ειδικότητάς τους για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας. Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου- Ιουνίου του συγκεκριμένου σχολικού έτους τότε προσέρχονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) Εάν και πάλι δεν λάβουν πτυχίο μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.
- II. Αν έχουν πτυχίο και δεν έχουν απολυτήριο ή αν δεν έχουν απολυτήριο και πτυχίο εξετάζονται σε όλα τα μαθήματα Γενικής Παιδείας και Ειδικότητας για την απόκτηση απολυτηρίου ή και πτυχίου. Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο στην εξεταστική περίοδο Μαΐου-Ιουνίου του συγκεκριμένου σχολικού έτους τότε προσέρχονται στις ειδικές εξεταστικές περιόδους του ίδιου έτους στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Εάν και πάλι δεν λάβουν απολυτήριο ή και πτυχίο μπορούν να προσέλθουν στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ Δ:

Οι μαθητές με επαρκή φοίτηση της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. σχολικού έτους 2015-2016 του N.4186/2013 οι οποίοι είχαν εγγραφεί στα ΕΠΑ.Λ. μόνο για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας και είχαν παραπεμφθεί για την απόκτηση πτυχίου, από το σχολικό έτος 2016-2017 και εφεξής προσέρχονται στις εξεταστικές περιόδους των επόμενων σχολικών ετών εξεταζόμενοι προφορικά και γραπτά σε όλα τα μαθήματα της ειδικότητάς τους για την απόκτηση πτυχίου ειδικότητας.

2.7 Εξεταστέα Ύλη – Προφορικές Εξετάσεις – Κλάδοι για τους μαθητές Παρελθόντων ετών

1. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις εξεταστέα ύλη είναι αυτή που ορίζεται στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών κατά το σχολικό έτος της φοίτησής τους και κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα του μαθήματος ή συναφούς ειδικότητας.
2. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από τον Διευθυντή του σχολείου ενώπιον τριμελούς επιτροπής, με πρόεδρο το Διευθυντή ή τον Υποδιευθυντή του ΕΠΑ.Λ. και μέλη δύο καθηγητές της ίδιας ή συγγενούς ειδικότητας. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο καθηγητών είναι ο προφορικός βαθμός τετραμήνων του μαθητή στο εξεταζόμενο μάθημα.

3. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις οι μαθητές/μαθήτριες της Γ΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. ή Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ., οι οποίοι παραπέμφθηκαν στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου σε μαθήματα που έχουν κλάδους έχοντας βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του εννέα και πέντε δέκατα (9,5), εξετάζονται γραπτά μόνο σε εκείνον τον κλάδο που ο Τελικός Βαθμός του είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5).

B. ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΕΠΑ.Λ.

1. Για την προαγωγή και απόλυση των μαθητών και μαθητριών των Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. ισχύουν τα προβλεπόμενα για τους μαθητές και τις μαθήτριες των Ημερησίων ΕΠΑ.Λ.
2. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται, ο Μέσος Όρος των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας των Γ΄ και Δ΄ τάξεων, που είναι ίδια με τα μαθήματα ειδικότητας της Γ΄ τάξης των ημερησίων ΕΠΑ.Λ., να είναι τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), και σε κανένα από αυτά ο βαθμός ετήσιας επίδοσης να μην είναι μικρότερος του οκτώ (08).
3. Για την παραπομπή των μαθητών της Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. ισχύουν τα προβλεπόμενα για την παραπομπή των μαθητών των Ημερησίων ΕΠΑ.Λ.

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ «ΚΑΤ΄ ΙΔΙΑΝ ΔΙΔΑΧΘΕΝΤΩΝ» ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

1. Οι κατ΄ ιδίαν διδαχθέντες μαθητές εξετάζονται προφορικά και γραπτά κατά την εξεταστική περίοδο του Μαΐου-Ιουνίου ή παραπέμπονται στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου του ίδιου έτους, εξεταζόμενοι γραπτώς και προφορικώς σε όλα τα μαθήματα, στην ίδια εξεταστέα ύλη και στα ίδια θέματα με τους μαθητές της αντίστοιχης τάξης του ΕΠΑΛ. Η προφορική εξέταση προηγείται της γραπτής και διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται από το Διευθυντή του σχολείου για κάθε μάθημα ενώπιον τριμελούς επιτροπής.

Η επιτροπή αποτελείται από τον Διευθυντή ή τον Υποδιευθυντή του ΕΠΑ.Λ. ως πρόεδρο και μέλη δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή ειδικότητας που έχει σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα για το οποίο ζητήθηκε εξέταση. Ο μέσος όρος των βαθμών των δύο καθηγητών είναι ο προφορικός βαθμός των τετραμήνων στο εξεταζόμενο μάθημα. Ο ετήσιος βαθμός επίδοσης είναι ο Μ.Ο. του προφορικού βαθμού των τετραμήνων και της γραπτής εξέτασης.

2. Στα μαθήματα Προσανατολισμού «**Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία**», «**Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός-Ασφάλεια & Υγεία στο Χώρο Εργασίας**» και «**Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων**», οι κατ' ιδίαν διδαχθέντες μαθητές **δεν αξιολογούνται**.
3. Τα γραπτά δοκίμια των μαθητών αυτών βαθμολογούνται και αναβαθμολογούνται με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τα γραπτά των μαθητών της τάξης στην οποία υποβάλλονται για εξέταση.
4. Οι «κατ' ιδίαν διδαχθέντες» μαθητές προάγονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τους παρακολουθούντες μαθητές.

Για τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών θα εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα.

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού κ. Δ. Μπαξεβανάκη
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
- Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης
- Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών Διαπολιτ. Εκπ/σης Ξένων & Μειον. Σχολείων
- Αυτοτελές Τμήμα Επαγγελματικού Προσ/μού
- Δ/νση Επαγγ/κής Εκπ/σης –Τμήματα Α' και Β'